

ISSN 1407-9321

Pieminot
komunistiskā
genocīda
upurus

3. lappusē

Livānos plāno
attīstīt
rūpniecisko zonu

4. lappusē

Militārā
mantojuma
tūre

8. lappusē

Pasaku zemē, kur Saules koks, Taureņu pļava un putnu māmiņas bērni

● Bērības svētki Preiļos pulcēja kuplu dalībnieku un apsveicēju pulku.

Ista pasaku pasaule aizvadītajā svētdienā bija uzburta 36 piecgadiem (arī nedaudz vecākiem un jaunākiem) mazuļiem — 19 meitenēm un 17 zēniem, kas piedalījās Preiļu novada kultūras centra rīkotajos bērības svētkos. Kopā ar mazajiem gaviļņiekiem bija viņu mīļākie un tuvākie cilvēki — vecāki, vecmāmiņas un vectētiņi, krustmātes un krusttēvi, brāļi, māsas un citi apsveicēji. Jau vairāku gadu garumā bērības svētkiem Preiļos izveidojusies sava kārtība. Mazie vispirms pulcējas pie kultūras nama, kur notiek iepazīšanās, bet pēc tam dodas gājienā līdz lielajai līpai, kurai katru gadu svētku norisēs ir cita loma, — tā var būt konfekšu, naudas, mašīnu, ceļa vai kāds cits koks, bet šogad tā bija Saules koks. Katram bērniņam tika sava saulīte ar vēlējumu, lai mīļuma un siltuma pietiktu ikvienā mājā. Apkārt rosījās zinātkārais, draudzīgais un labestīgais Ņauva, kas bērnu vedināja tālāk uz krāsaino Taureņu pļavu. Bet ar to pārsteigumi vēl nebija galā. Ar meijām (kā jau Vasar-

● Mazie gaviļņieki pie Saules koka. Foto: T.Elste

svētkos) izrotātā būdā visus gaidīja Tobis, kuram gan ļoti patika skriet apkārt pa pasauli pēc brīnumiem, bet beigās viņam kļuva skaidrs, ka vislabāk ir pašam savās mājās.

Turpinājums 2. lappusē.

UZMANĪBU!

Abonējiet
"Novadnieku"
modernizētajās
"Latvijas Pasta"
nodaļās līdz
26. jūnijam,
pārējās pasta
nodaļās,
pie pastniekiem
un redakcijā
Brīvības ielā 14,
Preiļos, līdz
17. jūnijam.
NENOKAVĒJIET!

Riebiņu un Vārkavas novadi saņems papildus finansējumu sociālās uzņēmējdarbības attīstīšanai

Sorosa fonds — Latvija sociālās uzņēmējdarbības attīstīšanai Latgalē papildus piešķir 75 084 eiro (52 769 lat), aģentūru LETA informējusi fonda komunikācijas konsultante Elīna Kļaviņa.

Izsludinātajā projektu konkursā Latgales reģiona attīstībai «Audz, Latgale!» no Sorosa Ārkārtas palīdzības fonda piešķirts finansējums vēl pieciem sociālās uzņēmējdarbības projektiem, kas ar savu darbību uzlabos Riebiņu, Rēzeknes, Daugavpils, Vārkavas un Zilupes novada iedzīvotāju dzīves līmeni.

«Konkursam tika pieteikti daudzi spēcīgi uz Latgales reģiona problēmu risināšanu vērsti projekti, tādēļ papildus jau četrām atbalstītajām iniciatīvām mēs meklējam iespējas piešķirt finansējumu vēl citiem projektiem. Esam priecīgi, ka tas izdevās, un vēl piecu konkursā pieteikto projektu īstenotāji varēs aktīvi darboties Latgalē,» stāsta fonda Integrācijas programmas direktore Liesma Ose.

Atbalstītie projekti piedāvā jaunu uzņēmējdarbības veidu attīstīšanu un daudzfunkcionālu izglītības, kultūras un sociālā atbalsta centru attīstību. Tā Riebiņu novada biedrība «Atspulgs L», īstenojot projektu «Stabulnieki — pozitīvo pārmaiņu gaidās!», bērniem, viņu vecākiem un pārējiem pagasta iedzīvotājiem pavērs iespēju iegūt jaunas zināšanas, prasmes un iemaņas. Tāpat tiks aktualizēts darbs ar bērniem ārpusstundu aktivitātēs. Savukārt Vārkavas vecāku biedrība «Pūces māja» projektā «Mēs varam!» iekārtos dekoratīvās kokapstrādes darbnīcu un izstāžu — pārdošanas telpu. Tās būs pieejamas visiem novada iedzīvotājiem. Vasaras periodā tiks organizēta amatniecības nometne bērniem, pieaugušajiem un ģimenēm.

Konkursam bija pieteikti 145 projekti, no tiem lielākā daļa pieteikumu saņēmti no Ilūkstes, Riebiņu, Daugavpils, Kārsavas, Rēzeknes un Preiļu novada.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Zatlers uzrunās Saeimu sēdē pirms brīvdienām un sola vīziju, kā atbrīvot parlamentu no oligarhiem

Valsts prezidents Valdis Zatlers ceturtdien, 16. jūnijā, tradicionāli uzrunās Saeimu pirms tās došanās vasaras brīvdienās. Kā aģentūrai BNS pavēstījis prezidenta preses sekretāre Ilze Rassa, līdzīgi, kā iepriekšējos gados, arī šogad parlamenta pavasara sesijas pēdējā sēdē Zatlers plāno teikt uzrunu.

Jau vēstīts, ka Saeimas pavasara sesija beigsies 21. jūnijā, bet rudens sesija sāksies 2. septembrī. Starplaikā turpināsies darbs Saeimas komisijās, nepieciešamības gadījumā tiks sasauktas Saeimas ārkārtas sēdes. Zatlera uzruna būs īpaša arī ar to, ka ir pēdējā, jo prezidenta pilnvaras viņam beigsies 7. jūlijā, bet 8. jūlijā šajā amatā stāties Saeimas deputāts eksbankieris Andris Bērziņš.

Pašreizējais Valsts prezidents Valdis Zatlers, kurš 28. maijā uzrunā tautai pavēstīja, ka rosina Saeimas atlaišanu, līdz pilnvaru beigām sola būt politiski neitrāls, taču strādā pie vīzijas, kā panākt godīgu, labi pārvaldītu Latviju, Saeimu un valdību bez oligarhiem. «Man ir vīzija, kas top,» Zatlers atzinis intervijā laikrakstam «Diena».

«Es tiekos ar daudziem sabiedrībā pazīstamiem, kā arī ar mazāk zināmiem cilvēkiem. Man ir jāsaprot, cik daudz cilvēku ir gatavi iet politikā, lai īstenotu šo mērķi,» sacīja Zatlers. Jautāts, vai kopā ar viņu, Zatlers atbild: «Kopā ar mani.»

Uz jautājumu, vai viņš pieļauj, ka ārkārtas vēlēšanās būs jauna partija, Zatlers saka: «Arī tāda iespēja noteikti ir jāapsver. Cilvēkiem vienmēr ir vēlēšanās pēc kaut kā jauna un tīra, kas nav apraiņis savu godu ne ar netīru naudu, ne ar netīriem darījumiem. Tāds pieprasījums no tautas varētu būt.»

«Ši ir iespēja tautai līdzdarboties. Tāda mums nav bijusi pēdējos desmit gadus. Tā ir iespēja pārdomāt, kā mēs dzīvojam savā valstī, kā katrs no mums izturas pret korupciju no ļoti vienkārša līmeņa kā piecīties policistam līdz valsts augstākā līmeņa koruptīvajai videi. Šis ir tas brīdis, kad cilvēki noticejuši. Ceru, ka daudzi no viņiem, kas ir gan profesionāli ļoti labi sagatavoti, ar labām zināšanām, gan ar spējam būt politiski aktīviem līderiem, nāks politikā šajās vēlēšanās. Katram ir jāsaprot, ka šī ir iespēja katram Latvijas iedzīvotājam. Ir jānāk cilvēkiem, kas spēj kaut ko darīt politikā,» norāda prezidents.

Piena iepirkuma cena gada laikā augusi par 25%

Šī gada aprīlī, salīdzinot ar 2010. gada aprīli, Latvijā piena iepirkuma cena augusi par 25,2%, samazinot 216,13 latus par tonnu, liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie dati. Pērn aprīlī vidējā piena iepirkuma cena bija 172,56 lati, bet vēl pirms gada — 119,18 lati par tonnu.

Statistikas dati rāda, ka šogad aprīlī uzņēmumi no piena ražotājiem Latvijā iepirkusi 49 199 tonnas piena, kas ir par 5,2% vairāk nekā aprīlī pirms gada.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Taus prāts ir kā dārzs. Tajā aug vai nu nezāles,
vai puķes.*

Pasaku zemē, kur Saules koks, Taureņu pļava un putnu māmiņas bērni

Sākums 1. lappusē.

Tālāk ceļš veda uz Vasarsvētku pļavu, kurā rosījās dažādi dūcoši kukaiņi, taču nebija puķu. Nu bērniem kopā ar savām krustmātēm vajadzēja salikt ziedus, un bērni vaboliņas varēja paņemt līdzī. Garais, krāsainais, smejošais gājieni kopā ar Ņauvu, Tobi, Taureņiem un Vabolēm beidzot nonāca kultūras namā, kurā svētku viesus sveica «Čučumuizās» aktieri un Rūķu saime: krusttēvs Taustiņš, Bučiņa, Cukuriņš, Kika un pārējie. Katrs mazais gaviļnieks tika izšūpots izrotātās šūpolēs, saņēma ziedus un dāvanas. Skanēja mūzika un dziesmas. Mazais Rūķis Kiki bija padarījis daudzus labus darbus, un tie palīdzēja viņam izaugt lielam. Viens no viņa labajiem darbiem bija ligzdiņas atrašana ar trim oliņām, kas bija pazudusi kādai putnu māmiņai. Visi bērni

varēja šo ligzdiņu apskatīt, tikai nedrīkstēja virsū pūst elpu, lai nesatrauktu putnu māmiņu, kad viņas ligzdiņa tika novietota atpakaļ kokā.

Pēc visām izdarībām un apsveikumiem mazuļi kopā ar taviniekiem devās mājup, lai svinības turpinātu ģimenes lokā. Ar krāsainiem baloniem rotātas mašīnas bija redzamas uz visiem novada ceļiem.

Par to, lai bērniņas svētkos pārpārēm pietiktu mīļuma un sirsnības, parūpējās svētku scenārija autore, Preiļu novada kultūras centra pasākumu projektu koordinatore Ināra Urča. Viņai palīdzēja arī kultūras centra bērnu teātra kopas dalībnieki. Bērniņas svētkos piedalījās ne vien Preiļu novada bērni, bet arī ģimenes no Riebiņu novada un pat no visai tālām vietām — Ogres un Valmieras. Arī iepriekšējos gados gaviļnieku vidū ir bijuši bērni no tālienes. Vieniem

Preiļos dzīvo radi, citi varbūt ir piedalījušies svētkos kā kūmas, un, kad pienāk laiks pašu atvasēm svinēt bērniņas svētkus, izvēlas Preiļus, jo te ir patīcis, «Novadniekam» stāstīja Ināra Urča. Svētku izdevumus vecāki sedz paši, izņemot uzlīgtos māksliniekus, ko apmaksā Preiļu novada dome. Ģimenēm no citiem novadiem noteikta lielāka dalības maksa. Vecāku uzticēšanos un svētku pirmreizīguma prieku nevar bojāt, izmantojot vienu un to pašu scenāriju, tāpēc Ināra Urča katru gadu raksta jaunu. Arī «Čučumuizās» aktieri savu uzstāšanos dažādojot. Kūmas atstāj savus ierakstus arī viesu grāmatā. Šogad viens no krusttēviem, parakstoties grāmatā, stāstījis, ka pirms 15 gadiem viņam pašam bērniņas svētkos skanējusi dziesma «Čučumuizās» izpildījumā.

L.Rancāne

NVA sāk izsniegt kuponus profesionālās apmācības programmu apguvei

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) profesionālo un neformālo apmācību šogad organizē, bezdarbniekiem izsniedzot mācību kuponus. Jau kopš maija bezdarbniekiem NVA filiālēs kuponi tiek izsniegti profesionālās tālākizglītības programmu apguvei un pirmos pēc kupona NVA filiālē aicina tos bezdarbniekus, kuri izvēlētajai apmācībai programmai pieteikušies iepriekšējā periodā, bet apmācībā vēl nav iesaistīti.

Kā informē NVA informācijas un dokumentu pārvaldības nodaļas vadītāja Iveta Kancēna, pašreiz kupona saņemšana tiek organizēta apmācībai reģistrēto pieteikumu hronoloģiskā kārtībā. Šobrīd NVA darbinieki aktīvi sazinās ar bezdarbniekiem un uzaicina ierasties NVA filiālē pēc kupona konkrētā dienā un laikā. Kupona saņemšanas brīdī bezdarbnieks izvēlas izglītības programmu un pēc tam 10 darba dienu laikā izvēlas arī izglītības iestādi no NVA mājas lapā ievietotajiem piedāvājumiem **saraksta**. Bezdarbnieks arī pats var piedāvāt sev izvēlēto mācību iestādi ārpus šī saraksta.

Pēc tam bezdarbniekam ar kuponu jānododas uz izvēlēto izglītības iestādi, kur izglītības iestāde aizpilda kupona otru pusi. Aizpildītais kupons bezdarbniekam desmit darba dienu laikā jāiesniedz NVA filiālē. NVA filiālē slēdz līgumu ar izglītības iestādi un bezdarbnieku par apmācību īstenošanu, lai plānotajā datumā uzsāktu apmācību. Mācību iestādei bezdarbnieka apmācība jānodrošina mēneša laikā.

Profesionālās un neformālās apmācības laikā bezdarbnieks tāpat kā līdz šim varēs saņemt stipendiju 70 latu apmērā par kalendāro mēnesi. Pabeidzot profesionālo apmācību, bezdarbnieks saņems profesionālās kvalifikācijas vai profesionālās pilnveides izglītības apliecību. Pabeidzot neformālās izglītības programmas apguvi, bezdarbnieks saņems iegūto zināšanu apliecināšu dokumentu.

Iespēja saņemt kuponu dalībai profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides programmu apguvē ir bezdarbniekam, kurš atbilst šādiem nosacījumiem: nav iepriekš ieguvusi profesionālo kvalifikāciju vai iepriekš iegūtā profesionālā kvalifikācija vai profesionālā pieredze nav pieprasīta darba tirgū; iepriekš iegūtā profesionālā kvalifikācija neatbilst attiecīgajai profesijai noteiktajām prasībām, piemēram, nav saņemts normatīvajos aktos noteikts profesionālās pilnveides dokuments, kas apliecina tiesības turpināt strādāt iepriekš iegūtajā profesijā; zaudējusi profesionālās prasmes, jo nav strādājusi iegūtajā profesijā vismaz trīs gadus; veselības stāvokļa dēļ nevar strādāt iegūtajā profesijā.

NVA organizētā profesionālā apmācība bezdarbniekiem dod iespējas: iegūt profesionālo kvalifikāciju profesionālās tālākizglītības programmā; apgūt profesionālās prasmes profesionālās pilnveides izglītības programmā.

Savukārt NVA organizētā neformālā apmācība bezdarbniekiem dod iespējas apgūt vai pilnveidot mainīgajām darba tirgus prasībām atbilstošas sistematizētas sociālās un profesionālās pamatprasmes.

Plašāka informācija pieejama NVA mājas lapas www.nva.gov.lv sadaļā «Bezdarbniekiem» — «Apmācības iespējas bezdarbniekiem»:

✓ par profesionālo apmācību — «**Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmas bezdarbniekiem ar kuponu metodi**» vai jebkurā NVA filiālē.

✓ par neformālo apmācību — «**Neformālās izglītības ieguve ar kuponu metodi**» vai jebkurā NVA filiālē.

Nodarbinātības Valsts aģentūras Preiļu filiāles projekta «Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā 2» koordinējošā eksperte **Kristīne Jemeljanova** «Novadniekam» pastāstīja, ka Preiļu filiālē reģistrētajiem bezdarbniekiem kuponu izsniegšana uzsākta

18. maijā, bet pirmā apmācību grupa ar kuponu mācības uzsāka 13. jūnijā. Pagaidām kuponi tiek izsniegti profesionālās tālākizglītības programmā. Līdz 10. jūnijam bija izsniegti 92 apmācību kuponi. Pieprasītākās profesijas ir konditors, aukle, aprūpētājs, apdares darbu strādnieks, metinātājs.

Vēlmju izteikšanas secībā aicinām bezdarbniekus ierasties filiālē un izsniegtam kuponu. Cilvēkam tiek iedots arī saraksts ar skolām, un bezdarbnieks pats var izvēlēties skolu, kurā grib mācīties, skaidroja Kristīne Jemeljanova. Līdz šim bezdarbnieku apmācībai tika rīkoti kursi, kuru organizēšanai skolas izvēlējās konkursa kārtībā. Pēc tādas kārtības bezdarbniekam nebija iespēju pašam izvēlēties skolu. Tagad bezdarbniekam ar kuponu ir tiesības griezties jebkurā skolā un vienlaigā kādā Latvijas pilsētā, ja vien viņam nokļūšana uz to nerada apgrūtinājumu. Bezdarbnieks mācību laikā, tāpat kā iepriekš, saņems stipendiju 70 latu apmērā mēnesī. NVA Preiļu filiālei noslēgti līgumi ar SIA «Latgales mācību centrs», SIA «Mācību centrs «Austrumvidzeme»», SIA «Butis», Profesionālās ievirzes tālākizglītības un eksaminācijas centru un Biznesa augstskolu «Turība», kas piedāvā apgūt ļoti daudzas programmas, un kam mācību bāzes ir Preiļos un Līvānos.

Kuponu sistēma bezdarbniekam liek padomāt, jo viņam vairs netiek viss nolikts priekšā gatavā veidā, atzina speciāliste. Tagad viņam pašam jāsameklē skola. Kupona derīguma termiņš ir desmit darba dienas kopš tā izsniegšanas dienas. Šajā laikā personai jāatrod skola, jāvienojas ar to par apmācībām, jānokārto formalitātes. Katrai mācību programmai ir noteikts stundu skaits. Šogad paredzamais apmācības iesaistāmo skaits Preiļu filiālē kopā ar Līvāniem noteikts 137 cilvēki. Kristīne Jemeljanova gan pauda pārliecību, ka vajadzības gadījumā šis skaits tiks palielināts.

Sagatavoja L.Rancāne

14. JŪNIJS — KŌMUNISTISKĀ GENOCĪDA UPURU PIEMIŅAS DIENA

Gadu desmitiem nerimstošā sāpe

No Preiļiem iebraucot Anspokos, ceļa malā piekalnītē joprojām savu seno godību rāda pamatīga dzīvojamā māja. Ar izgredtām mežģīņotām logu apmalēm, kas nezināmu ļaužu un tikpat nezināmu apsvērumu dēļ nokrāsotas indīgi zilā krāsā. Ar paaugstu lieveni, kur gājējus drošina pamatīgas metālā kaltas margas.

Tikai tuvāk pienākot, redzams, ka tā ir vien atblāzma no tālo gadu lepības. Māja, gluži kā aizmirsts un vientulībā pamests cilvēks, skumst. Varbūt tāpēc durvis un logi rāda šķirbas, pa kurām ziemā vējo aukstums. Varbūt tāpēc grīda sen nav redzējusi svaigu krāsojumu, arī griestu un sienu apšuvums manāmi panīcis.

Tomēr gluži bez dzīvības nams vis nav. Istabā, kur karstā jūnija saule pa logu iezīmējusi gaišu laukumu, atpūtas krēslā ar grāmatu rokās redzama saimniece — **Regīna Ieviņa**. Ģērbusies vieglā vasaras halātinā un sātrūkusies par pēkšņi priekšā pamanītajiem svešiniekiem, viņa paceļ acis no lasāmvielas. Nemaz nedzirdējusi nākam. Ar dzirdi vairs neesot lāgā, bet klausāmais aparāts sabojājies. Pie speciālistiem uz labošanu nekādi netiekot, tāpēc runāties vajadzēšot skaļu balsi.

Pie Regīnas Ieviņas (dzimusi Volonte) devāmies kopā ar Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzeja direktori Teklu Bekešu, lai pierakstītu atmiņas par 1941. gada jūnija un vēlāko gadu notikumiem. Regīnas kundze, kura 8. augustā svinēs savu 91. dzimšanas dienu, ir viena no tiem daudzajiem Latvijas cilvēkiem, kas pilnā mērā izbaudījuši izsūtījuma un Sibīrijas «labumus». Atstājusi svešumā savu tuvo un mīlo kapus, bet bijusi gana stipra, lai atgrieztos dzimtenē.

Sirdi joprojām glabājas sāpe par nodarīto netaisnību. Taču sirdī ir arī vieta siltajām bērnišām atmiņām, jaunības skaishtajiem mirkliem un lietām, kas dod spēku šobrīd, vadot dienas vecāku — Justina un Stefānijas (dzimusi Gžibovska) — mājās.

«Toreiz mācījos Rīgā un dzīvoju pie sava onkuļa. Ļoti labi atceros 14. jūniju. Ap puspieciem no rīta zvanīja pie durvīm. Ieradās divi vai trīs krievu zaldāti un teica — taisieties ceļā, jūs izvedīs. Es domāju, ka mani neaiztiks, atstās. Bet, tā kā onkuļa dēla tobrīd nebija mājās, mani paņēma skaita dēļ. Teica: «Potom razberjomsja» (Pēc tam tiksīm skaidrībā).

Onkulis Jānis Latvijas laikā bija labklājības ministrs valdībā, pirms tam kādus 12 gadus arī Daugavpils pilsētas galva. Ipašumu gan viņam nekādu nebija. Sagraujās, ka abi ar manu tēvu nonāca Vjatlagā. Tēvs nomira 1941. gada rudenī, bet onkuli vēl vadāja uz Maskavu, pratināja kā tādu lielu noziedznieku.»

«Nokļuvām Bakčetā. Izgāju visas Sibīrijas «universitātes». Man laimējās tajā ziņā, ka skolā dabūju darbu. Strādāju par vācu valodas skolotāju, bet krieviski lāgā nemaz nepratu runāt. Meģināju mācīties Krasnojarskas skolotāju institūtā, bet no turienes «izfīrēja» laukā. Institūta vadība prasīja vidusskolas beigšanas apliecību, bet man bija tikai dokuments no Latvijas Universitātes. Pēc tam Irkutskā pabeidzu svešvalodu kursus, nokārtoju eksāmenus un 12 gadus strādāju skolā. Beigās jau pāsniedzu gan botāniku, gan ģeogrāfiju, lai gan īsti jēgas no manām zināšanām šajos priekšmetos nebija.

Skolēni man bija gan krievi, gan daudz lietuvieši. Ziniet, lietuvieši no citiem atšķīrās kā diena pret nakti — apdāvināti, gudri. Pēc kāda laika uzzināju, ka turpat netālu Tasejevas rajonā nometināta arī

● Jaunā un skaistā vācu valodas skolotāja Regīna. Fotografēja tapusi 1958. gada 16. maijā Sibīrijā. Foto no Regīnas Ieviņas albuma.

mana mammīte, strādāja skolā par apkopēju. Izprasīju atļauju un aizbraucu dzīvot pie viņas.

Lai gan veca esmu, bet visu līdz pēdējiem sīkumiem atceros. Kaut nu jūs, jaunie, tos šausmīgos notikumus neaizmirstu...»

«Nespēju saprast, ko sliktu bijām izdarījuši, ka mūs aizveda kā tādus dzīvniekus lopu vagonos. Atceros, onkulis Jānis bija tik labsirdīgs un jautrs cilvēks pretēji nopietnajam un mazrunīgajam tētim. Atbrauca reizēm pie mums ciemos, svētdienās devās uz baznīcu Preiļos. Vienmēr uzmeta lielu ziedošanas summu uz šķīviša. Apkārtējie noskatījās vien.

Arī bērnus viņš ļoti mīlēja, spēlējās. Jānim pašam bija trīs bērni, bet sieva nomira, tāpēc visi pa Anspokiem dzīvojāmies. Liels bērnu bars, jautri gāja.

Nevaru beigt brīnīties, kādi ipašumi tagadējiem ministriem un politiķiem. Onkulis nekā nebija — tikai valsts iedots dzīvoklis. Tiesa, bija nopircis zemes gabaliņu, plānoja māju būvēt, bet tā arī neuzcēla.»

«Esmu pa pusei sibiriete, divdesmit gadus tur nodzīvoju. Atgriezies Latvijā viena pati, mammīti pēc smagas slimības Sibīrijā kapos guldīju. Viņa tik ļoti gribēja atgriezties Latvijā. Visu laiku jūtu savu vainu, varēju pacensties un viņu atvest, amnestija taču bija. Redz, kā sanāk, uz turieni par velti aizveda, bet atpakaļ par savu naudu bija jābrauc.

Cetdesmit sešus gadus Jūrmalā nodzīvoju. Mācīju bērnus Jūrmalas 5. vidusskolā, beidzamos gadus strādāju Rīgā Imantas internātskolā par audzinātāju un vācu valodas pasniedzēju.»

«Tētis Justins ne dienu nebija skolā gājis. Visu gudrību dzīve viņam iemācīja. Savulaik, jaunībā, tēvs pie Preiļu muižnieka Gulķeviča strādājis. Brauca viņam līdz uz Vāciju, tur arī apguva visas gudrības, kas labai saimniekošanai laukos vajadzīgas. Perfekti runāja krieviski, vāciski.

Ziniet, kāds manam tētim piederēja mežs? Ne mežs, bet parks. Un saimniecība! Ulmaņa laikā viņam par labu saimniekošanu prezidents uzdāvināja pulksteni, to laikam brālis līdzī paņēma... Apkārtējie saimnieki brauca pēc padoma uz Anspokiem. Kā tad ne, ja tēvam piederēja pienotava, bija ierīkots ledus pagrabs, kur sviests glabājās. Sviestu sūtīja pāri jūrai, angļus barojām. Vai tagad cilvēki nevarētu tāpat dzīvot un pelnīt? Kas būs ar Latviju? Kāds tas jaunais prezidents?»

● Vietējie apkārtnes ļaudis vēl atceras, kā Preiļu novada Anspokos izskatījās Latvijas brīvvalsts laikā. No kādreizējās skaistās paraugsaimniecības maz kas palicis pāri. Vien pamatīgās ēkas, kas liecina — te dzīvojuši kārtīgi zemnieki.

Foto: A. Šņepsts

● Volontu ģimenes foto 1927. gadā. Pirmajā rindā no labās — brālis Justins, Regīna, brālēns Aleksandrs, māsiņa Ada, māsa Lūcija; otrajā rindā no labās — vecāki Justins un Stefānija Volonti; pirmā no kreisās — māsa Helēna.

No Volontu ģimenes vēstures

Justins Volonts (1870 — 18.08.1941) bija zemkopis, kurš kārtīgi saimniekoja savā ipašumā Anspokos. Viņa 100 hektārus lielā saimniecība Latvijas brīvvalsts laikā tika ieteikta kā apskates objekts ceļotājiem. Te bija labi iekopti lauki un dārzi, liels un ražīgs ganāmpulks. Anspoku kroga vietā Justins bija ierīkojis pienotavu. Ap 1925. gadu viņš uzcēla jaunu dzīvojamo ēku (māju, kurā tagad dzīvo Regīna Ieviņa). Bet sev piederušo Anspoku pili nodeva Plotiņu, vēlāk Šaurupes pamatskolas lietošanā.

Justins Volonts mīlēja literatūru un mākslu, lasīja latviešu un cittautu literatūras klasiku darbus, krāja un saudzīgi glabāja mākslas priekšmetus. Viņa kolekcijā bija lietiskās mākslas priekšmeti (trauki), kas izgatavoti Parīzē un citur.

1940. gada nogalē bolševiku varasvīri ipašumus konfiscēja un pašu saimnieku ar sievu Stefāniju (dzimusi Polijā), gandrīz vai tikai ar to, kas bija mugurā, izdzina no mājām. Sākumā pajumti deva kaimiņš Dzenis, bet vēlāk kāda ģimene Livānu pagasta Vanagos. Tur 1941. gada 14. jūnijā čekisti viņus arestēja un izsūtīja uz Kirovas apgabala Vjatlagu. Sievu izsūtīja uz Krasnojarskas apgabala Tasejevas rajonu, kur, pēc dokumentos atrodamajām ziņām, viņa nomira 1956. gada 27. aprīlī.

Justina un Stefānijas Volontu ģimenē bija dzimuši seši bērni (pēc muzejā esošās informācijas). Meita Marija mirusi deviņu gadu vecumā, dēls Leons — četru gadu vecumā. 1914. gadā piedzima dvīnītes — Helēna (Kotlere) mirusi 1988. gada 13. jūlijā Aiovas štatā ASV, Lūcija (Karpova) — 1965. gada 21. decembrī Minesotā ASV. Dēls Justins dzimis 1916. gada 28. janvārī, miris 2005. gada 12. jūlijā Aiovas štatā ASV. Jaunākā meita bija Regīna.

Volontu pieaugušie bērni, izņemot Regīnu, no izvešanas 1941. gadā izglābās, bet 1944. gada rudenī emigrēja uz Vāciju, vēlāk uz ASV. Regīna tolaik studēja Rīgā. Viņa dzīvoja tēva brāļa Jāņa Volonta ģimenē. No turienes viņu kopā ar onkuļa, kurš no 1938. līdz 1940. gadam bija labklājības ministrs Kārļa Ulmaņa valdībā, ģimeni izsūtīja uz Sibīriju. Regīna nonāca Krasnojarskas apgabala Tasejevas rajona Bakčetā, kur līdz atgriešanās uz dzimteni strādāja par skolotāju.

No Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzeja materiāliem

Iznīcinātas plaukstošas lauku sētas, izpostītas ģimenes un cilvēku dzīves — tāds bija 1941. gada 14. jūnija baisto notikumu rezultāts. Regīnas kundze, atgriezies savu vecāku mājās, staigā pa takām, kuras bērniībā gājusi. Sīs atmiņas ir siltas un sau-

lainas, bet tas, kas notika pēc tam, joprojām sagādā rūgtumu un sāpes par netaisnību. Vērst par labu neko nav iespējams. Neaizmirstiet, nekad neaizmirstiet to, kas tautai tika nodarīts, viņa saka un paliek vientuļa, stāvot uz savas mājas lieveņa.

L.Kirillova

Rekonstruējot tranzītielu, gādā par gājēju un velobraucēju ērtībām

Līvānos turpinās galvenās — Rīgas — ielas rekonstrukcijas darbi. Ielas atjaunošana notiks vairākos posmos, «Novadniekam» pastāstīja Līvānu novada domes transporta tīklu inženieris Jānis Liepa. Pašlaik SIA «Krustpils» strādnieki rosās, ierīkojot ceļus gājējiem un velobraucējiem pašā pilsētas nomalē, kur pilsēta robežojas ar Jersikas pagastu. Ielas labajā pusē — braucot Daugavpils virzienā, top gājēju — velo ceļiņš 2,5 metru platumā, kreisajā pusē — gājēju ceļiņš. Tiek ierīkots arī ielas apgaismojums. Šajā vietā ne velobraucējiem, ne gājējiem trotuārs nekad nav bijis, pārvietoties varēja tikai pa šaurām iemitām tacinām līdzās ceļa brauktuves daļai. Jānis Liepa sa-

cija, ka, pabeidzot Rīgas ielas rekonstrukcijas darbus, veloceliņš būs visā ielas garumā. Tās otrajā galā — virzienā uz Rīgu — aiz Robežu ielas jau gandrīz divus gadus pilsētnieku un Jaunsilvas iedzīvotāju ērtībām kalpo lieliski uzbūvēts veloceliņš. Par tā ierīkošanu gādāja akciju sabiedrība «Valsts autoceļi», kas šajā posmā veica vērīgu ceļa remontdarbus. Šis veloceliņš gan atrodas labajā pusē. Jānis Liepa stāstīja, ka pie Robežu ielas plānots uzbūvēt modernu pāreju ar luksoforu, lai velobraucēji bez raizēm nokļūtu no viena ceļņa uz otru. Pirms vairākiem gadiem tapušajā Līvānu pilsētas veloceliņu plānā paredzēts, ka tie gar Rīgas ielu tiks iekārtoti tajā pusē, kurā atrodas Daugava, tomēr tika

● Tiek ierīkoti ceļiņi gājējiem un velobraucējiem Rīgas ielas posmā virzienā uz Jersiku. Foto: A.Šņepsts

izrādīta pretimnākšana Jaunsilvas un Turku iedzīvotājiem, velosipēdistu ceļņu iekārtojot no

drošības viedokļa ieteicamākajā pusē. Rīgas ielas atjaunošanas darbi

Līvānos notiek ERAF programmas ietvaros un ar ES finansējumu.

LĪVĀNU NOVADA UZŅĒMĒJU PADOMĒ

Uzņēmēji pauž satraukumu par valsts vietējo ceļu slikto kvalitāti

Kārtējā Līvānu novada divpusējā pašvaldības un uzņēmēju konsultatīvās padomes sēdē no uzņēmēju puses izskanēja skarba kritika par valsts vietējo autoceļu slikto kvalitāti reģionos, īpaši to attiecinot uz ceļiem ar grants segumu, kas ir valsts apsaimniekošanā.

Valsts vietējo ceļu kopgarums Līvānu novadā ir aptuveni 130 kilometru. Šo ceļu apsaimniekotājs ir valsts. Tie visi ir ceļi ar grants segumu, kura kvalitāte un nestspēja ir katastrofāli pasliktinājusies, uzskata novada uzņēmēji. — Vēl viens rudens un šie

ceļi būs izpostīti — tie paliks tikai rītenbraucējiem un gājējiem. Šobrīd tieši uz šiem ceļiem balstās Latvijas kokrūpniecības bizness, jo pa tiem ik dienas pārvietojas smagsvara baļķu vedēji. Valsts līmenī steidzami jārisina jautājums par to atjaunošanu, uzsvēra Līvānu novada uzņēmēju padomes priekšsēdētājs, akciju sabiedrības "Līvānu kūdras fabrika" valdes priekšsēdētājs Pēteris Romanovskis.

Pēc pašreizējā dalījuma Latvijā ir pašvaldību ceļi, par kuriem rūpējas novadu pašvaldības, un triju kategoriju valsts ceļi, par kuriem jāgādā valstij: valsts galvenie autoceļi, valsts reģionālie autoceļi, valsts vietējie autoceļi.

Līvānu uzņēmēji pauda viedok-

li, ka valsts galvenos ceļus un reģionālās nozīmes ceļus valsts iespēju robežās cenšas sakārtot. Par pašvaldību ceļiem cīnās pašvaldības, bet valsts vietējie ceļi (jeb otras šķiras ceļi pēc vecā definējuma) pamazām sabrūk.

Tam piekrit arī Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, kurš šai problēmai pievērsa uzmanību arī Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) valdes sēdē (jautājums par šo ceļu atjaunošanu tika iekļauts arī LPS rezolūcijā.)

— Tieši ceļi un to kvalitāte ir viens no galvenajiem faktoriem, lai cilvēki gribētu dzīvot reģionos. Diemžēl pēdējos 20 gados valsts vietējo ceļu atjaunošanā nav ieguldījusi gandrīz neko. Ja

situācija valsts budžetā neļauj šos ceļus sakārtot, valstij ir jāmeklē iespēja piesaistīt ES fondu finansējumu. Kaimiņvalstīs visi šie mazie lauku ceļi ir noasfaltēti. Steigšus ir jārisina šī problēma, lai neaizbaidītu no laukiem vēl pēdējos uzņēmējus, kas te strādā. Kamēr nebūs normālu vietējo ceļu, tikmēr arī investīcijas un darba vietas novados neradīsies, — uzsvēra Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

Līvānu novada dome ir sagatavojusi vēstuli LR Satiksmes ministrijai, kurā aicina pārskatīt valsts vietējo ceļu apsaimniekošanas politiku, tajā skaitā ceļu nomaļu applaušanu. Pēc normatīviem valsts autoceļu nomaļos vietējos maršrutos pare-

dzēts applaut tikai septembra mēnesī, kas pēc pašvaldības domām nav normāla situācija.

— Jebkurš saimnieks zāli pļauj ap Jāņiem, un ceļi nedrīkst palikt ieauguši līdz rudenim. Tāpēc Līvānu novada pašvaldība veiks arī valsts vietējo ceļu nomaļu applaušanu par saviem līdzekļiem un piestādīs rēķinu atbildīgajam valsts institūcijām. Novada iedzīvotāji nezina, un viņiem arī nav jāzina, kas — valsts vai pašvaldība — ir atbildīga par ceļu apsaimniekošanu. Viņi redz tikai aizaugušās ceļa malas un sašutuši zvina uz pašvaldību. Atvainojiet, bet reģionu cilvēkiem nav jādzīvo džungļos, — teica Andris Vaivods.

Jāattīsta rūpnieciskā zona

Līvānu novada uzņēmēji, darbojoties padomē, aktīvi iesaistās novada dzīvē, sagatavo priekšlikumus, kā uzlabot darbu un sadzīves vidi, attīstīt biznesu, iesaistās diskusijās par aktuālām lietām.

Uzņēmēju padome sanāk reizi mēnesī. Iepriekšējā uzņēmēju padomes sēdē tika apspriesta novada attīstības programma nākošajam plānošanas periodam. Viena no Līvānu unikālītātēm ir optiskās šķiedras ražošana, kas tiek veikta SIA «Z-Light», kādas nav citviet Latvijā, tāpēc uzņēmēju padomes sēdē lemt par tuvākajā nākotnē veicamajiem uzdevumiem pilsētas attīstībā bija ieradies viens no uzņēmējiem, kura bizness balstīts uz ražošanu ar augstu pievienoto vērtību, — Daumants Pfafrods. Uzņēmējs aicināja domes vadību vairāk vēribas veltīt ražošanas zonai. Teritorija pašlaik tiek savesta kārtībā, pateicoties uzņēmēja Ziedoņa Zepa darbībai. Ir sakārtota vide, uzņēmēji iznomā telpas, un daudzi

iedzīvotāji strādā šajos uzņēmumos. Daumants Pfafrods pauda satraukumu par to, ka daudzi iedzīvotāji, kas uz darbu vai mājup dodas kājām, neatļauti šķērso dzelzceļa sliedes, lien zem vilcienu sastāviem. Līdz ne-laimei ir tikai viens solis, tāpēc būtu jārikojas radikāli, lai cilvēki neciestu.

Jādomā arī par to, kā sakārtot Fabrikas un Celniecības ielas, sacīja uzņēmējs, pievēršot uzmanību to kopšanai, īpaši ziemā. Aizvadītajā ziemā problēmas radīja nenotīrītās ietves. Arī inženiertīkli šajā rajonā novecojuši. Būtu nepieciešami sakārtoti laukumi ar ierīkotām komunikācijām — ūdensvadu, gāzes un elektrības pievadiem, lai jauni uzņēmumi šeit varētu attīstīt savu darbību, jo moduļu ēku būvēšana ir lētāka nekā veco ēku korpusu atjaunošana.

Arī "Z-Light" plāno palielināt gan strādājošo skaitu, gan jaudas, taču, ja vide nav piemērota, biznesu var pārcelt, piemēram, tuvāk Rīgai, — pauda uzņēmējs. Līvānu novada domes priekš-

sēdētājs Andris Vaivods un izpildītājs Uldis Skreivers skaidroja politiskos un ekonomiskos iemeslus, kāpēc rūpniecības zonu nebija iespējams sakārtot ātrāk. Agrāk šī zona nebija Līvānu novada, bet gan Jersikas pagasta teritorija, pie tam — tā joprojām ir lauku zeme. Līdz ar to tās sakārtošanai nevar novirzīt Eiropas struktūrfondu naudu, kas ir vienīgā pašvaldībai pieejamie līdzekļi attīstībai. Drīzumā pilsētas robežas tiks paplašinātas, līdz ar to varēs sākt šo teritoriju attīstīšanu, skaidroja domes vadība. Izstrādāts arī tehniskais projekts gājēju pārvadam pār dzelzceļa sliedēm. Tas varētu būt uzbūvēts nākošajā plānošanas periodā. Ātrāku risinājumu iedzīvotāju drošākai nokļūšanai uz darbu varētu rast, izveidojot pilsētas autobusa maršrutu uz rūpniecisko zonu, un tā kursēšanas grafiku piešķirot rūpniecības darba grafikam. Ja vien būs brauktgribētāji, šī ideja tiks realizēta jau šogad.

Ar skaistiem pagalmiem vienmums nepietiek, sacīja domes

priekšsēdētājs Andris Vaivods uzņēmēju padomes sēdē. Pēc tam, kad sakārtota dzīves vide cilvēkiem — savesti kārtībā namu iekšpagalmi, nākošais uzdevums ir rūpniecības zonas šakārtošana: ielu apgaismošana, ietju tīrīšana, kanalizācijas sistēmu, ūdensvada nomaiņa. Taču tas nav paveicams pāris mēnešos. Visi lielie darbi, kas jau pabeigti vai vēl risinās novadā, ir uzsākti jau pirms diviem — pieciem gadiem.

Uzņēmēju padomes sēdē tika runāts arī par brīviem zemes gabaliem pilsētā, kur varētu attīstīt biznesu, veidot industriālos parkus. Diemžēl pašvaldībai zemes nav. Tā visa nonākusi privātpašumā, bez tam vēsturiski sadalīta nelielos gabaliņos un nevar ieinteresēt investorus. Neizmantota pašlaik ir vienīgi bijušās stikla fabrikas teritorija vairāku hektāru platībā ļoti izdevīgā vietā un ar pieslēgumu pilsētas komunikācijai. Pēc domes deputātu rīcībā esošās informācijas, ēkas

un būves nopircis kāds Krievijas uzņēmums, kas plāno izpirkt arī zemi un veidot uzņēmējdarbībai piemērotu teritoriju.

Uzņēmēji un uzņēmumu darbinieki tika aicināti vēl aktīvāk ieteikt savas idejas Līvānu novada attīstības programmai nākamajam plānošanas periodam no 2012. līdz 2018. gadam. Ir plānots grozīt gan pilsētas robežas, gan rūpniecisko teritoriju robežas, tāpēc visa šī gada garumā pilsētas iedzīvotāji var aplūkot, kāds izmantošanas mērķis (saskaņā ar novada teritorijas plānojumu) ir katra nekustamajam īpašumam pašlaik, un kāds tas varētu būt pēc minēto robežu grozīšanas. No izmantošanas mērķa ir atkarīgs gan nekustamā īpašuma nodokļa apjoms, gan iespējas sava biznesa attīstībai.

Līvānu novada uzņēmēju padomes sēdes notiek katru mēnesi pirmajā otrdienā pulksten 15.00 inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā.

Apzaļumošanai šovasar izvēlēti saskanīgi krāsu akcenti

Tumšbrūnas, oranžas un dzeltenīgas samtenes, pelēki pūkainās krustaines, gaišzaļie laimiņi, sarkanīgas celozijas — saskanīgi un latviskajai videi piemēroti toņi. Tādas krāsas šovasar pavērsies preiļiešu un ciemiņu acīm, lūkojoties pilsētas centra puķu dobēs, dekoratīvajos veidojumos, ko sarūpējuši apzaļumotāji.

Kā «Novadniekam» skaidro SIA «Preiļu saimnieks» komunālās un apzaļumošanas daļas vadītāja Zenta Igolniece, uzņēmuma budžetā labiekārtošanai un apzaļumošanai kopā šogad atvēlēti 47 tūkstoši latu. Puķu un koku stādījumiem no šīs summas var tērēt tikai daļu, kas līdzvērtīga pērnajā vasarā izmantotajiem līdzekļiem.

«Naudas ir tik, cik ir, tāpēc nevaram atļauties stādīt dārgus un krāšņus ziedus. Lai cik jauki izskatās, piemēram, begonijas, taču pat viena šāda stāda izmaksas liek mums izvēlēties lētākus augus. Topā ir samtenes — pieticīgas un vienlaikus arī skaistas puķes, kuras var droši kombinēt un variēt toņu izkārtojamos,» teic Z. Igolniece. «Puķu dobēs pilsētas centrā esam iestādījuši vairāku krāsu samtenes — no tumši brūnām līdz gaišdzeltenām. Krāsu laukumus atdala un skatu piesaista laimiņi, celozijas, krustaines. Krāsu spēles ir laba izeja, pie tam arī finansiāli iekļaujamiem tāmē.»

Kā ierasts citus gadus, pilsētas ielas atguvušas puķu grozos. Arī tie šogad ir pieticīgāki, jo izvēlēti lētāki stādi. Piemēram, Brīvības ielas sākumā izvietotie grozi plauks un ziedēs baltos sarkanajos toņos, Turgus laukumā — saskanēs ar dominējošajiem samteņu laukumiem zālienu, toties

● Preiļu galvenās ielas jau atguvušas ierasto vasaras rotu — ziedu kompozīcijas. Brīvības ielā puķu grozos dominē baltie un sarkanie toņi. Foto: L. Kirillova

Raiņa bulvārī puķu podos valdīs sarkanīgie krāsu toņi. Veidojot ziedu piramīdas laukumā preti novada domei, apzaļumotāji tāpat kā pērn izvēlējušies baltās un sarkanās balzamines, kas ir pietiekami izturīgas un bagātīgi zied līdz rudens salnām.

Zenta Igolniece atzīst, ka rudenī puķu dobjū iekārtojumā būšot nepieciešamas izmaiņas. Nolemts, ka pamazām no vasaras puķēm jāpāriet uz ziemcietēm. Tas būs ieguldījums vairākiem turpmākajiem gadiem. Piemēram, krokusu un tulpu laukumi

ar ziediem priecēs jau agrā pavasarī, savukārt citas puķes uz ziedēs, rudenim tuvojoties vai izdaiļos apkārtni ar dekoratīvām lapām.

Kopšanas un apzaļumošanas darbi Z. Igolniece vadībā uzticēti pieciem uzņēmuma strādniekiem. Slodze esot liela, jo jānoplauj zālieni, jāsakopj dzīvžogi. Daudz puķu prasa pilsētas parks. Pašlaik zāle noplauta gar ceļiem, diķa pludmales teritorijā un preti bijušajai līnu fabrikai. Taču līdz Līgo svētkiem atlikušajās dienās jāizplauj arī visa

atlikusi teritorija. Karstajā laikā, kāds valdīja pagājušajā nedēļā, uzņēmuma ļaudim darba diena sākās sešos no rīta. Pusdienlaikam tika atvēlētas vairākas stundas, lai atsāktu darbu, kad svelme nedaudz rimusies. Apzaļumošanas daļas vadītāja teic, ka aprīkojums esot pietiekams — seši ar benzīnu darbināmie zāles plāvēji, «Stiga Titan», ar kuru plauj lielākas platības, divi traktori ar rotējošajām plaujmašīnām, kā arī trīs trimeri, lai izplautu grāvmalas un krūmu apaugumu.

Maijā mājokļa pabalsts piešķirts 185 māsaimniecībām

Maijā Preiļu novada sociālajā dienestā griezušies vairāki simti novada iedzīvotāju. Neskatoties uz saules siltumu, cilvēki jau dzīvo ar domām un zināmām bažām par nākamo apkures sezonu, tamdēļ steidz pieteikties mājokļa pabalsta saņemšanai.

Aizvadītajā mēnesī minētajam pabalstam pieteiktas 109 trūcīgo (ienākumi līdz Ls 90 uz katru ģimenes locekli) iedzīvotāju māsaimniecības, 49 pensionāru/invalidu māsaimniecības (pensijas apmērs līdz Ls 160), 25 pensionāru/invalidu māsaimniecības (pensijas apmērs no Ls 160,01 līdz Ls 170), kā arī divas pensionāru ģimeņu māsaimniecības (pensijas apmērs līdz Ls 140), turklāt 59% no visiem pabalsta pieprasītājiem dzīvo mājoklī ar malkas apkuri, trūcīgo ģimeņu vidū šis procents ir vēl augstāks — tie ir 67%.

Kopumā mājokļa pabalsta iz-

maksai par maijā saņemtajiem iesniegumiem tiks izlietoti nedaudz vairāk kā 15 tūkstoši latu. Aprīļa pēdējā nedēļā, kad tika uzsākta iesniegumu pieņemšana mājokļa pabalsta piešķiršanai, minētais pabalsts tika piešķirts 118 māsaimniecībām, tātad kopumā šī gada laikā tas piešķirts 303 māsaimniecībām.

Ievērojama summa — nedaudz vairāk kā 12 tūkstoši latu, paredzēti pabalsta GMI līmeņa nodrošināšanai izmaksai par maiju, tas piešķirts 184 māsaimniecībām. Salīdzinājumā ar aprīli, palielinājies pabalsta saņēmēju skaits par septiņām māsaimniecībām, līdz ar to pieaugusi arī pabalstam paredzētā summa. Saistošajos noteikumos, kas stājas spēkā aprīļa beigās, paredzēta jauna iedzīvotāju grupa — atsevišķi dzīvojošs vecuma vai invaliditātes pensijas saņēmējs, kuram tiesības saņemt GMI pabalstu. Maijā tas piešķirts četrām personām, kurām ir mazas pensijas (GMI pabalsts ir starpība

starp personai piešķirto vecuma/invaliditātes pensiju un 80 latiem, kas paredzēts saistošajos noteikumos kā minimālais ienākumu līmenis šai iedzīvotāju grupai).

Pabalsta saņēmēju skaita pieaugumu lielā mērā noteicis trūcīgo ģimeņu skaita pieaugums — maijā trūcīgas ģimenes (personas) statuss piešķirts 76 māsaimniecībām — šajā gadā tas ir pirmais mēnesis, kad ir bijis tik liels pieprasījums izvērtēt ģimenes (personas) atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam. Vienīgi janvārī tādu ģimeņu bijis daudz — 63. Pirmo reizi dienestā ar lūgumu izvērtēt atbilstību trūcīgas ģimenes statusam vērsušies astoņi iedzīvotāji.

Līdzīgi kā iepriekšējos mēnešos, arī maijā vērojama stabila iedzīvotāju interese par izziņām atvieglojumu saņemšanai veselības aprūpes jomā — maijā izsniegtas 18 izziņas par atbrīvojumu no pacienta iemaksas un līdzmaksājuma personām, kuru ienāku-

mi uz vienu ģimenes locekli pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz Ls 120 vai Ls 150.

Tāpat maijā piešķirts sociālās rehabilitācijas pakalpojums par valsts budžeta līdzekļiem trim novada iedzīvotājiem: personai ar funkcionāliem traucējumiem, politiski represētais personai un Černobiļas AES seku likvidēšanas dalībniekam. Aicinām aktīvāk izmantot iespēju saņemt šo pakalpojumu! Pieņemti trīs pozitīvi lēmumi par sociālās aprūpes pakalpojuma nepieciešamību ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā par valsts budžeta līdzekļiem personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem.

Kā pozitīvie notikumi minami bērna piedzimšanas pabalsta piešķiršana sešu novada jaunāko iedzīvotāju vecākiem, kā arī trīs zelta kāzu jubilāri Aizkalnes un Pelēču pagastos, kā arī Preiļu pilsētā.

A. Gāga,
Preiļu novada sociālās dienesta vadītājas vietniece

28. jūnijā Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas konsultāciju diena Preiļu novadā

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Daugavpils reģiona inspektore Iveta Plone un Bāriņtiesu un audžuģimeņu departamenta referente Maruta Dambe 28. jūnijā no plkst. 11.00 līdz plkst. 13.00. Preiļos, Aglonas ielā 1a, Preiļu novada sociālā dienesta telpās sniegs konsultācijas un metodisko palīdzību novada speciālistiem un iedzīvotājiem bērnu tiesību aizsardzības jomā, kā arī audžuģimeņu un aizbildnības jautājumos.

Speciālisti un iedzīvotāji ir laipni aicināti konsultēties pie inspekcijas inspektorēm par jautājumiem saistībā ar bērnu drošību, pamatvajadzību un interešu nodrošināšanu, kā arī par savstarpējo attiecību jautājumiem (bērns — vecāks, vecāks — vecāks, bērns — pedagogs, vecāks — pedagogs, bērns — bērns) u.c. jautājumiem.

Papildus informāciju var saņemt pie inspektora I. Plones pa tālruni 65422336 vai 26809432.

Projekta ietvaros tiks rekonstruēta Pelēču pamatskolas sporta zāle

Pelēču pamatskolas ēkai un sporta zālei 2008. gadā tika veikti energoefektivitātes pasākumi (siltināšana, logu un durvju nomaiņa, skolas fasādes renovācija), tomēr zāles iekštelpām apjomīgi remontu nebija veikti kopš tās uzbūvēšanas 1991. gadā. Šo gadu laikā gan zāle, gan ģērbtuves un dušas telpas bija nolietojušās un tās vairs nevarēja pilnvērtīgi izmantot sporta un citiem pasākumiem. Jau pagājušajā gadā tika nolemts, ka zāles remontu vairs nevar atlikt, tāpēc tika uzsākta rekonstrukcijai nepieciešamā finansējuma piesaiste.

Šī gada aprīlī Preiļu novada dome Lauku atbalsta dienestā iesniedza projektu "Pelēču pamatskolas sporta zāles vienkāršota rekonstrukcija", kas tika iesniegts "Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)" finansējuma saņemšanai atklāta projektu iesniegumu konkursa Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.–2013. gadam pasākuma "Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem" ietvaros. Projekts izturēja konkursu un tika atbalstīts.

Jau šovasar projekta ietvaros tiks rekonstruēta sporta zāles grīdas segums, sienas, griesti un dušas telpas, un jau rudenī to pilnā apjomā atkal varēs izmantot gan skolēni, gan vietējie iedzīvotāji. Šobrīd Preiļu novada dome jau ir izsludinājusi iepirkumu rekonstrukcijas darbu veikšanai.

Projekta kopējās izmaksas sastāda Ls 40 195, no kurām Ls 29 652,30 ir ELFLA finansējums, bet pārējā summa ir pašvaldības līdzfinansējums.

J. Vaivods,
Preiļu novada domes lietvedības pārzinis

Ar Šveices atbalstu Līvānos veidos multifunkcionālu jaunatnes centru

Līvānu novada dome parakstījusi līgumu ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru par Latvijas — Šveices sadarbības programmas projekta "Multifunkcionāla jaunatnes iniciatīvu (JIC) izveide Līvānos".

Tā būs iespēja sakārtot ēku Lāčplēša ielā 28, kas jau tagad tiek aktīvi izmantota sporta un citām sabiedriskajām aktivitātēm. Iespēju izpausies jauniešu iniciatīvām līdz šim Līvānos bijis maz, ja neskaita bērnu un jau-

niešu centru, kas piedāvā interešu izglītības pulciņus, taču samērā šaurās telpās.

Jaunajā iniciatīvu centrā varēs saglabāt gan jau esošās sporta aktivitātes, gan piedāvāt jauniešiem daudzpusīgākas iespējas. Izbūvējot piebūvi, centrā būs pieejama telpa didžejiem un mūzikas aparatūras glabāšanai, apmācību telpa, trenāžieru un spoguļzāle vingrošanai un deju nodarbībām, jauniešu hostelis (līdz 30 personām), neliela virtuve, duša un labierīcības, darba kabineti jaunatnes lietu speciālistam, jauniešu iniciatīvu grupu nodarbībām,

sporta organizatoram, atbalsta jeb krīzes speciālistam, kā arī noliktavas sporta inventāram.

Jaunieši mūsdienās arvien vairāk vēlas darboties patstāvīgi, paši organizējot dažādas aktivitātes un meklējot radošus izpausmes veidus. Piemēram, Līvānos jau vairākus gadus pastāv jauniešu neatkarīgā avīze "Termoss", jaunieši izveidojuši arī savu mājaslapu internetā www.entrilivani.lv. Savukārt pašvaldība ar šo iniciatīvu var palīdzēt jauniešiem atrast ceļu uz pilnvērtīgu un lietderīgu laika pavadīšanu, piedāvājot gan telpas, gan iespē-

jas darboties drošā vidē, uzsver pašvaldības vadītājs Andris Vaivods. Projektā plānots izveidot multifunkcionālu jaunatnes centru, kas nākotnē realizēs dažādus jauniešiem aktuālus pasākumus ārpus formālās un interešu izglītības, kā arī būs viens no galvenajiem jaunatnes politikas koordinētājiem novadā.

Līvānu novadā jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem sastāda 18,26 procentus no kopējā reģistrēto iedzīvotāju skaita, kas ir vairāk nekā 14 000.

Projekta kopējais finansējums ir 100 000 latu, no kuriem paš-

valdības līdzfinansējums ir tikai 27 844 latu. Pārējo naudas daļu finansē Šveices Konfederācijas sadarbības programma un Latvijas Republika. Projekts ietver gan ēkas Lāčplēša ielā 28 pārbūvi un piebūves celtniecību, gan arī aprikošanu ar mēbeļiem un datortehniku un citu nepieciešamo aprīkojumu.

Projekts jāīsteno līdz nākošā gada beigām. Šogad tiks izstrādāts ēkas rekonstrukcijas tehniskais projekts, savukārt 2012. gadā tiks veikta pati ēkas rekonstrukcija, kā arī sagādāts nepieciešamā aprīkojums.

Gatavojas skolu teātru Latvijas festivālam

Līvānu bērnu un jauniešu centra teātra sporta pulciņa dalībnieki gatavojas IV Latvijas skolu teātru festivālam «Kustības turpinājums», kas no 1. līdz 3. jūlijam notiks Rīgā.

Tie būs gan īsti teātra svētki, kuros piedalīsies ap 2000 dalībnieku, gan arī sacensības, pārbaudot savu varēšanu un spējas skatuves un improvizācijas mākslā. Līvānu bērnu un jauniešu centra metodiķe Aija Skarbiniece informēja, ka tiesības piedalīties Latvijas skolu teātru festivālā līvānieši izcīnīja aprīlī notikušajā Latgales reģiona teātra sporta turnīrā Rēzeknē. Centra teātra sporta pulciņš šajā turnīrā ieguva otrās pakāpes diplomu.

Jaunais teātra novirziens —

teātra sports — Latvijas skolās kļuva pazīstams 1995. gadā, bet Līvānos ar to nodarbojas jau septīto gadu.

Neskatoties uz svelmaino karstumu, kāds valdīja jūnijā pirmajās nedēļās, Līvānu novada bērni nopietni trenējās, gatavojoties festivālam. Teātra sporta komandā kapteiņa Raiņa Pauniņa vadībā darbojas Sintija Lukjanska, Aiga Ugaine, Katrīna Zorkina, Sandis Kārklis un Marta Markota, bet visus kopā konsultē un māca skolotāja Lidija Prisjagina. No Valsts izglītības satura centra un biedrības «Teātris un izglītība» Līvānu bērnu un jauniešu centra vadība un trenere Lidija Prisjagina saņēma pateicību par ieguldīto darbu komandas sagatavošanā.

Teātra sports ir viena no spēlēm, kurā patiesības brīnums

dzimst vienlaikus gan spēlētājos, gan skatītājos, jo šī spēle ir mijiedarbība. Teātra sports ļauj atklāt vai no jauna atrast zudušo drosmi, skatīt pasauli tēlaināku, bet teātra sporta turnīrs ir demokrātiska improvizācijas vide, kurā skatam paveras spēlētāju darbošanās aktīvās, koncentrēšanās un uzmanību prasošās aizrautīgās spēlēs, — teica Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentina Poikāne, būdama gandarīta par to, ka Līvānu novada skolās teātra spēlēšanas tradīcijas joprojām dzīvas. Direktorei ir prieks, ka bērni spēj atraisīties un vēlas sevi pilnveidot, apmeklējot teātra un teātra sporta pulciņus, par ko palīdz abām skolotājām — Ivetai Kārklei un Lidijai Prisjaginai, kas šos pulciņus vada.

Jaunieši Līvānos izstrādā jaunatnes politikas programmu

Līvānos norisinājās plānošanas seminārs, kurā 13 novada jaunieši izteica savu viedokli un priekšlikumus Līvānu novada jaunatnes politikas rīcības programmai 2011. - 2013. gadā.

Jaunatnes politiku pašlaik izstrādā darba grupā, kurā iesaistījušies Līvānu bērnu un jauniešu centra darbinieki, domes speciālisti un jaunatnes pārstāvis, kopā — pieci cilvēki, informēja Līvānu bērnu un jauniešu centra jaunatnes lietu speciāliste Inga Zvaigzne-Sņikere.

Semināra laikā jaunieši izvērtēja trīs tematiskos blokus: jauniešu informētība un jaunatnes informācijas sistēma; jauniešu brīvais laiks; jauniešu iniciatīvas un līdzdalība. Katrā tēmā tika ak-

tualizētas četras galvenās problēmas, kā arī piedāvāti vairāki reāli risinājumi un priekšlikumi to novēršanai. Dalībnieki izstrādāja arī vīziju par to, kāds Līvānu novada jauniešu varētu būt pēc septiņiem gadiem. Darbs bija produktīvs, un rezultātā tapa divi varianti, kas tālāk tiks nodoti jauniešu vērtēšanai sociālajos tīklos.

Savukārt 13. jūnijā Līvānu bērnu un jauniešu centrā notika darba ar jaunatni starpnozaru speciālistu un Nevalstisko organizāciju sektora pārstāvju tikšanās, lai pārskatītu programmu kopumā un papildinātu ar ierosinājumiem.

Līvānu novada jaunatnes politikas rīcības programmu 2011. — 2013. gadam plānots iesniegt izskatīšanai domes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejā, lai virzītu apstiprināšanai domes jūnija sēdē.

Tikās mazpulcēni un gaidas

Līvānu novada Rožupes pamatskolā pagājušajā nedēļā uz salidojumu pulcējās novada skolu mazpulcēni un gaidas. Salidojums bija velēts mācību gada noslēgumam, dažādu praktisku darbu iepazīšanai un vasaras plānu apspriešanai. Tam bija dots nosaukums «No čiekura līdz lietaskokam».

Aija Usāne, Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece, novada izglītības pārvaldes vadītāja, «Novadniekam» pastāstīja, ka lielās svelmes dēļ netika izpildīta visa salidojuma programma, — izpalika meža stādīšana. Šo darbu nākotnē padarīt citreiz, labvēlīgākos laika apstākļos.

Pirmajā salidojuma dienā bērni devās uz SIA «Jaunsilvas» Līvānos, lai iepazītu, kā no koka top mēbeles — gultas, krēslī. Visiem bija liels izbrīns par to, kā ar slīpmašīnas palīdzību var noslīpēt tik gludus dēļus. Uzņēmumā mazpulcēni uzzināja arī to, ka mēbeļu ražošanai koki pārsvarā tiek ievesti no citām zemēm, piemēram, pusfabrikātu detaļas — no Vācijas. Uz bērnu jautājumiem, kāpēc netiek izmantoti Latvijas augošie koki, viņi saņēma atbildes, ka šeit pārsvarā aug tādu šķirņu koki, kas ir stipri zairaini, bet zaru vietās ar laiku rodas caurumi, arī koku stumbri ir par tieviem. Ar interesi bērni sekoja, kā no dažādām saga-

● Līvānu novada mazpulcēnu un gaidu nometnē Rožupes pamatskolā uzņemta pamatīga enerģijas deva, bet nu — pie darba! Foto: V.Vaivode

tavēm top, piemēram, gulta.

Dienas turpmākajā gaitā salidojuma dalībnieki pētīja un vēroja darbus Līvānu ūdenssaimniecības sistēmā. Visiem zināms, ka, atgriežot krānu, tek garšīgs un labs ūdens, bet no kurienes tas rodas caurulēs? Mazpulcēniem šoreiz bija iespēja aplūkot ūdens atdzelzēšanas staciju, izsekot ūdens plūdu, kā tas tiek filtrēts ceļā līdz dzīvokļiem un mājām. Tāpat tika izpētīts, kas notiek ar izlietoto ūdeni, kā to at-

tīra attīrīšanas iekārtās, un vērot, cik tīrs tas atkal ietek Daugavā.

Atgriezušies Rožupē, bērni darbojās radošajās darbnīcās, Eleonoras Pastares vadībā strādāja ar mālu, veidoja kompozīcijas no dabas materiāliem. Šim nolūkam tika izmantoti arī pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» audzēkņu salasītie čiekuri.

Vakars atnāca ar «izdzīvošanas skolas» pārbaudījumiem: no miltiem, ūdens un sāls pašiem uz-

ugunscura vajadzēja izcept maizi. Visi iemanījās izveidot mīklu uz tīt uz klūdžiņām un uzcept. Garšoja lieliski. Bet arī salidojuma pavāre «apžēlojās» un izsniedza pamatīgāku vakariņu devu — sardeles. Komandām vajadzēja sacensties zināšanu pārbaudē gan par ārstniecības augiem, gan citās ar dabu saistītās lietās.

Salidojuma otrā diena bija velēta sportam un dabas izzinā-

šanai. Bērni spēlēja volejbolu ar diviļiem, ar aizsietām acīm noteica kokus skolas pagalmā, minēja garšvielas. Noslēgumā upē tika palaisti no dabas materiāliem gatavoti plosti.

Kopā ar bērniem bija mazpulku un gaidu vadītājas Aija Usāne, Dace Rudzāte, Maija Jasinska. Salidojumā piedalījās arī brīvprātīgā no Rožupes, lielgaida Viņeta Vaivode, kas nometņu organizēšanā guvusi pieredzi Kanādā.

Mazpulcēniem, atšķirībā no pārējiem skolēniem, vasara ir laiks, kad jādara nopietni darbi — jāizaudzē jaunā raža, jāveic pētījumi. Šogad vieni mazpulcēni pievērsušies tradicionālām kultūrām un kopj sīpolu, gurķu vai burkānu vāgas, bet citi audzē puķes, garšaugus. Ravēšana, ierdināšana, laistīšana, — tas viss jāpadara pašu spēkiem, jo mazpulcēniem savi darbi jāapraksta dienasgrāmatā, jānovēro, kā augi attīstās, un arī šis ziņas jāpieraksta, arī jānofotografē savas dobes un vadziņas. Tā ka rūpju pietiek. Citi savukārt nolēmuši pievērsties novadpētniecības darbiem, jo tik daudz vēl nezīnāmā par savas dzimtas un novada vēsturi. Savukārt vidusskolas vecuma mazpulcēniem priekšā vēl piedalīšanās Latvijas mazpulku nometnē vidusskolu grupā.

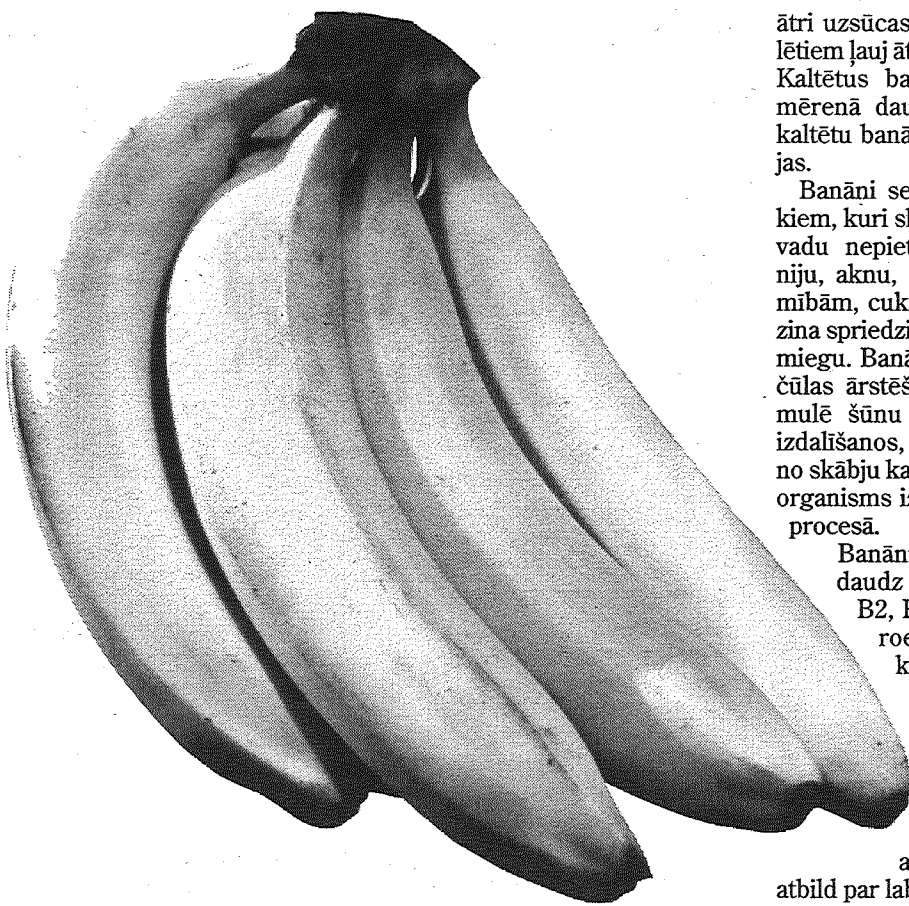
Viss par banāniem — „paradīzes koka” augļiem

Banānu dzimtene ir Dienvidaustrumāzija, kur šis augs tika audzēts vēl pirms rīsiem un cukurniedrēm. No šejienes banāni arī izplatījās tālāk pa visu pasauli, tajā skaitā vēl pirms Kolumba, arī Amerikā.

Zinātnieku aprindās pastāv viedoklis, ka pirmie pēc pērtiķiem banānus nogaršoja ēģiptieši, kuri audzēja vairāk nekā 400 dažādas banānu šķirnes. Uz leģendāro Pompeju sienām skatāmas freskas — inkrustācijas, kur pieminēta banānu audzēšana. Daudzi ir pārliecināti, ka banāns ir koks, lai gan patiesībā banāns ir gigantisks augs, tāpat kā, piemēram, bambuss. Tā augļi ir ogas. Banāns ir lielāks, tam nav cieta stumbra. Banāns aug ļoti strauji, mazāk nekā pāris gadus tas spēj sasniegt četrstāvu mājas augstumu — tāds ir šī auga dzīves ilgums. Saražojot no simta līdz pat piecsimt augļiem, banāns aiziet bojā. Tā vietā izaug jauni dzinumi. Vecais pārkoksnējis stublājs tiek nogriezts, lai dotu iespēju attīstīties jaunam.

Banānu nogatavošanās laiks — 75-100 dienas. Banānus novāc nenogatavojušos, jo augsto uzturvērtību un garšas īpatnības mikstums iegūst tikai pēc nogatavošanās maksimālos apstākļos.

Latīņu valodā banāns nozīmē „gudra cilvēka auglis”. Dabas pētnieks Kārlis Linnejs banānu nosauca par „paradīzes mūzu” — „paradīzes koku”. Acimredzot nolēma, ka kur gan citur kaut ko tādu vēl var sastapt: tieši uz „koka” karājas delikatese, simpātiska un gluda, oriģinālā iepakojumā, ļoti ērta lietošanā. Maizes trūkuma gadījumā nabadzīgie ļaudis tropu joslās vienmēr varēja pārtikt no banānu diētas. Piemēram, afrikāņi banānus pie-

vieno it visur — biežputrām, tomātu zupai, omletei ar speķi. Ugandā un Burundi lielāko daļu ražas pārvērš alū: alkohola saturs ir 28%! Daži viņi ir daudz vājāki!

Banāns ir produkts, kas ātri bojājas. Tādēļ tropu zemēs to lieto tikai vietās, kur banāni tiek audzēti. Līdz Eiropai šis eksotiskais auglis nonācis tikai XX gadsimtā, kad parādījās pirmie šādu augļu pārvadāšanai paredzēti kuģi — bananozes. Tie bija aprīkoti ar plauktiem, kurus apputa ar atdzesētu gaisu, lai uz-

turētu apmēram 12 grādu temperatūru (pēc Celsija). Tikai tādā veidā lielā daudzumā banānus varēja nogādāt uz Eiropu.

Tajā pašā laikā šis auglis necieš ledusskapjus: zemāk par 10 grādu temperatūru banāns jau vairs nenogatavojas. Tādēļ jāieņem, ka zaļi banāni sāk palikt dzelteni tikai istabas temperatūrā. Un vēl. Jo auglis ir mazāks pēc izmēra, jo tas ir aromātiskāks.

Banāns ir ļoti barojošs produkts. 100 grami banānu cilvēkam nodrošina 99 kalorijas. Tādēļ augli rekomendē sportistiem. Banānos esošais cukurs

ātri uzsūcas organismā. Tas atļētiem ļauj ātrāk atjaunot spēkus. Kaltētus banānus būtu jālieto mērenā daudzumā: 100 grami kaltētu banānu satur 250 kalorijas.

Banāni sevišķi veselīgi cilvēkiem, kuri slimo ar sirds — asinsvadu nepietiekamību, hipertoniiju, aknu, nieru, žultsceļu slimībām, cukura diabētu, tie mazina spriedzi un nemieru, uzlabo miegu. Banānus izmanto kuņģa čūlas ārstēšanai, jo banāni stimulē šūnu augšanu un gļotu izdalīšanos, kas kuņģi pasargā no skābju kaitīgās iedarbības, ko organisms izstrādā gremošanas procesā.

Banānu mikstums satur daudz saharozes, C, B1, B2, PP, E vitamīnu, mikroelementus (sevišķi kāliju); arī organiskās skābes (pārsvārā ābolskābi), šķiedrvielas, ēterisko eļļu, cieti. Banānos B6 vitamīna ir vairāk, nekā citos augļos. Šis vitamīns atbild par labu garastāvokli.

Kā secina pētnieki, viens auglis cilvēku nodrošina ar nepieciešamo kāliju un magnija daudzumu diennaktī. Tāpat uzskata, ka ar šādu daudzumu pietiek, lai izvairītos no infarkta. Bet ar zaļiem augļiem speciālisti iesaka uzmanīties — tos organisms pārstrādā slikti.

Pērkot banānus, tāpat kā citus augļus, uzmanieties, lai uz mizas nebūtu plankumi, tos labāk pirkat nenogatavojušos un nogatavināt mājās. Nekad banānus neuzglabāiet ledusskapī, jo tie zemas temperatūras ietekmē kļūst melni.

Mājas kulinārijā deserta šķir-

nes banānus pārsvārā izmanto svaigā veidā. Turklāt, tie noder vīna, marmelādes, alus, kvasa, džema un saldeņuma pagatavošanai. Nemot mizu, noņemiet arī baltos „diegus”.

Banānus ne tikai lieto uzturā. Indijā, lai kuģi nolaistu ūdenī, vēl līdz mūsdienām parafina vietā izmanto saspaidītus banānus. Viņi dējas tonnāžas kuģa nolaišanai ūdenī nepieciešami apmēram 20 tūkstošu banānu. Iriemote salās, kas atrodas Japānas arhipelāga dienvidos, banānus izmanto kā tekstila izejvielu. Uzskata, ka īpašais audums, ko iegūst no šī auga, spēj izdziedēt cilvēka ķermeni un garu.

No banāna saknēm iegūst sarkano krāsvielu ar ārstnieciskām īpašībām: tā spēj iznīcināt vīrusus un baktērijas. Japāņu mikrobiologu pētījumu rezultāti parādīja, ka cilvēki, kuri valkāja ar šādu krāsu krāsotu apģērbu, no saaukstēšanās izvairījās ļoti ātri.

Interesanti, ka indiešu vīndari nesen izgudrojuši šampanieša izgatavošanas tehnoloģiju no... banāniem! Tehnoloģija nedaudz atšķiras no tradicionālās vīna ražošanas. Ar ko? Diemžēl šo paņēmieni indiešu vīndari glabā noslēpumā.

Mūsu klimatā banāni neaug, bet tos ievie no citām aizjūras zemēm. Lielākās ražotājvalstis — Ekvadora, Kolumbija, Kostarika, Dominikānas Republika, Venecuēla, Panama, Honduras. Bet visvairāk banānus eksportē Indija un Brazīlija. Visā pasaulē tiek ražots vairāk nekā 42 miljoni tonnu banānu. Svara ziņā banānu raža ir pasaulē otrā lielākā, pirmo vietu atstājot apelsīniem un nedaudz arī vinogām.

Patiesība par burbuļūdeņiem

Limonādes, saldie gāzētie dzērieni — tos ikdienā lieto ne vien bērni, bet arī pieaugušie. Liekas, kas gan tur sliktis: garšīgs, tāpat — labs!

Tomēr patiesību ir daudz. Gāzēto dzērienu ražotājam — sava, patērētājam — sava un ārstam — sava.

Tikai šķietami nekaitīgi

Jau sen ir pierādīts, ka bieža, regulāra un pārmērīga saldo dzērienu lietošana izraisa aptaukošanos, sirds un asinsvadu slimības, kā arī hronisku vitamīnu trūkumu organismā. Gāzētie dzērieni ir vainojami arī pie kariesa un zobu biežākas bojāšanās. Jau pavisam maziem bērniem rodas nopietnas problēmas. Tā tam gan nevajadzētu būt!

Zinātnieki lēš, ka, izdzerot dienā 3 — 4 glāzes gāzēto dzērienu, zobu kariesa risks palielinās par 59 līdz 220 procentiem.

Lielākā daļa gāzēto dzērienu satur skābes un saldinātājus, kas negatīvi ietekmē zobu emalju. Bērniem emalja ir samērā nestabila. Ja gāzētie un saldinātie dzērieni tiek lietoti regulāri, emalja pakāpeniski tiek iznīcināta. Bojājumu vietās uzkrājas baktērijas, paātrinot zobu audu bojāšanos. Tā rodas kariess.

Lietojot oglekļa dioksīdu satu-

rošos gāzētos dzērienus, palielinās arī vēža risks. Visvairāk cieš kuņģis, barības vads un nieres.

Kādi ir galvenie draudi

✓ **Jau minētais kariess** — rafinētais cukurs, ko satur gāzētie dzērieni, veicina kariesa rašanos. Ja ierobežoto pārtikas produktu sarakstā bērniem esat iekļāvuši saldumus, čipsus, tad pievienojiet arī gāzētos dzērienus.

✓ **Nierakmeņi** — ārsti, kuri nosaka diētas nieru slimniekiem, noteikti aizliedz lietot gāzētos dzērienus. Iemesls ir fosforskābe, ko izmanto gāzētajos dzērienos.

✓ **Osteoporozē** — burbuļūdeņu bieža dzeršana ir risks iegūt trauslus kaulus. Ne tāpēc, ka gāzētie dzērieni ietekmētu kaulu trauslumu, bet gan tādēļ, ka šo dzērienu cienītāji piena glāzes vietā, kas ir kalcija avots, izvēlas dzērienu, kam nav absolūti nekādas veselīgās vērtības. Tieši deviņu līdz 18 gadu vecumā organisms aktīvi akumulē kalciju. Pēc tam visu atlikušo mūžu kalcijs tiek tikai patērēts. Tātad, ja bērniem kalcijs nav uzkrāts pietiekamā daudzumā, tad liela iespējamība, ka laika gaitā attīstīsies osteoporozē.

✓ **Diabēts** — ir skaidrs, ka cukura diabētu neprovocē tikai gāzētie dzērieni. Taču tiem, kuri no diabēta jau cieš, labāk no

tādiem dzērieniem atteikties.

✓ **Vēža risks** — gāzētie dzērieni veicina atraugas, kas nav gluži nevainīgas. Skābās atraugas kairina un bojā barības vadu. Regulārie bojājumi var izraisīt vēzi. Kāpēc? Tāpēc, ka gāzētie dzērieni aizpilda kuņģi ar skābi. Kuņģis piebriest un rezultātā skābe nonāk barības vadā. Piemēram, izdzerot lielu glāzi kolas, tā saglabā kuņģa skābes aktivitāti gandrīz stundu.

Galvenās burbuļdzērienu sastāvdaļas

Viena no galvenajām — **aspartāms**. Tā ir pārtikas piedeva — saldinātājs. Aspartāms ir 200 reizi saldāks par cukuru. Atļauts vairāk nekā 200 valstīs, arī Latvijā. Tiek uzskatīts, ka nekaitīga aspartāma dienas deva ir 40 mg uz vienu ķermeņa svara kilogramu. Viena glāze gāzētā dzēriena satur 50 mg.

Visi gāzētie dzērieni satur cukuru vai tā aizstājējus. Piemēram, **pepsikolas** 0,33 litru pudelītē ir aptuveni astoņi gabaliņi cukura.

Citronskābe — to pievieno ļoti daudziem gāzētiem dzērieniem. Ja gāzētais dzēriens, kas satur šo vielu, ir izturējis pārbaudes un ir ieguvis atļauju nonākt

veikalu plauktos, visticamāk, nepārsniedz pieļaujamo skābes līmeni.

Kofeīns — tas stimulē nervu sistēmu. Bērni, kuri patērē daudz kofeīna, ir nemierīgāki, naktīs sliktāk guļ, cieš no galvas sāpēm. Pasliktinās koncentrēšanās spējas. Pie tam kofeīns liek izdalīties kalcijam kopā ar urīnu.

Krāsvielas — gāzētie dzērieni bieži satur dažādas sintētiskās krāsvielas, kas var izraisīt alerģiskas reakcijas, astmu, hroniskas iesnas, nātreni.

Patī svarīgākā viela — **oglekļa dioksīds**. Pats par sevi tas ir nekaitīgs, bet tā klātbūtne stimulē kuņģa sekrēciju, palielina kuņģa sulas, skābes līmeni, pro-

vocē meteoritismu — pārmērīgu gāzu uzkrāšanos un izdalīšanos.

Labāk tomēr nedzert!

Bērniem līdz triju gadu vecumam noteikti — ne! Arī pēc tam kontrolējiet gāzēto dzērienu patēriņu savās mājās un māciet bērniem, kas ir veselīgs dzīvesveids, lai izvairītos no tā, ka bērns šos dzērienus iemanās lietot lielos daudzumos arī ārpus mājās.

Jāatturas cilvēkiem ar hroniskām kaitēm. Arī tiem, kuriem ir aptaukošanās, alerģijas, kuņģa problēmas. Vienas, ko satur gāzētie dzērieni, var saasināt hroniskās slimības vai pat provocēt jaunas.

Izmantoti interneta materiāli

MILITĀRĀ MANTOJUMA TŪRE AR «LAUKU CEĻOTĀJU»

Roberta Rubeņa bataljona zemnīca Usmā

«Lauku ceļotājs» ik gadus rīko mēdiju braucienus, kuru nolūks ir iepazīstināt ar jaunākajiem maršrutiem. Šoreiz tam dots nosaukums «Militārā mantojuma tūre». Maija pēdējā dienā rīkotais brauciens notika projekta «Baltijas Zaļā josta» ietvaros un daļēji finansēts ar Eiropas Savienības (Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta) atbalstu.

«Zaļā josta» ir dabā fiziski redzama kādreizējā «dzelzs priekšvara» robežjosla, kas stiepjas cauri 23 valstu teritorijām un veido aptuveni 8500 kilometrus garu joslu no Eiropas Ziemeļu galējā punkta līdz Turcijas robežam. Slēgtā militārā režīma dēļ nevienā no valstīm šajā joslā nav notikusi saimnieciskā darbība, tādēļ saglabājušās neskartas unikālas dabas vērtības. Katra valsts tās cenšas saglabāt, meklējot piemērotākus apsaimniekošanas veidus. Viens no tiem ir dabas un kultūras, tajā skaitā militārā mantojuma tūrisms. «Lauku ceļotājs» pievienojies «Zaļās jostas» iniciatīvai, jo tā Latvijas tūrisma uzņēmējiem dod iespējas veidot jaunus, pieprasītus produktus, veido tiem atpazīstamību Eiropas tirgū un nodrošina atbalstu mārketingam.

Nesen «Lauku ceļotāja» izdotā «Militārā mantojuma karte» kļuvusi ļoti populāra un šķiet, ka militārā mantojuma tūrisma produktiem ir izredzes kļūt par šīs sezonas atraktīvāko jaunumu un «bestselleru».

Ieskats vēstures notikumos

Nobaudījuši rīta kafiju skaistā un moderni iekārtotā viesu mājā «Usma», kas īstenībā ir komfortabls SPA hotelis mežu ielokā Usmas ezera krastā ar konferenču zālēm, saunām, pirtīm, baseiniem un omulīgiem numuriņiem, dodamies uz Roberta Rubeņa bataljona zemnīcu.

Vēstures dati liecina, ka no 1944. gada 14. novembra līdz 9. decembrim Ugāles, Usmas, Rendas un Zlēku pagastos notika sīvas kaujas starp vācu 16. armijas daļām, SD un SS vienībām policijas ģenerāļa Fridriha Jekelna vadībā un kureliešu vienības atsevišķo bataljonu, ko komandēja Roberts Rubenis.

Rubenieši bija ļoti bruņoti un organizēta militārā vienība — pāri par 600 vīru. Viņi apzinājās sevi esam ārpus abām naidīgajām okupācijas varām kā nacionāls spēks. Viņu izcīnītā kauja ir plašākā un ilgstošākā visā Latvijas nacionālās pretestības kustības vēsturē.

Entuziastu veikums

Mūsu gids Juris Smalinskis uzsver, ka Roberta Rubeņa bataljona zemnīca un muzejs tiek piedāvāts tūristu apmeklējumam, pateicoties vietējo vēstures entuziastu nenogurstošiem pūliņiem, kuri vairākus gadus citīgi strādājuši, lai atjaunotu gan zemnīcu, gan izstādītu daudzveidīgos materiālus muzejā, kur nonākušas arī valsts mēroga kolekcijas.

«Objekts ir samērā jauns. Muzejs tikai pagājušajā gadā tika remontēts un iekārtots. Arī uz zemnīcu cilvēki dodas, lai savām acīm ielūkotos vēstures notikumos. Viņi atzīst, ka esot interesanti turpat uz uguns-kura uzvarēt zupu, klausīties kara laika stāstus un saņemt atbildes uz jautājumiem par vēstures likločiem no kompetentiem cilvēkiem, kam tas ir sirds darbs,» saka gids.

Novadnieku aizmirstais cīnītājs

«Ja latviešu tauta var vienoties, tad tikai uz nacionāla pamata,» saka Andrejs Keizars, ar kuru dodamies uz atjaunoto Roberta Rubeņa vīru zemnīcu. Viņš ir aizrautīgs stāstītājs un ļoti zināšs sarežģītajos Latvijas vēstures jautājumos. Savulaik ieguvis trīs augstākās izglītības, viena no tām vēsturē. Šobrīd Andreja kungs ir

Roberta Rubeņa fonda valdes loceklis un muzeja vadītājs.

Tiem, kas interesējas par Otrā pasaules kara vēsturi, Roberta Rubeņa vārds neietekti ir zināms. Taču diez vai daudzi zina, ka viņam ir zināma saistība ar tādām mūspusē zināmām vietām kā Krustpils, Malnava.

Krājot materiālus zemnīcas un muzeja izveidei, Andrejs Keizars savācis daudz informācijas un labprāt ar kaujinieku biogrāfiju iepazīstina arī žurnālistus. Roberts Nikolajs Rubenis dzimis 1917. gada 9. septembrī Daugavpils apriņķa Krustpils pagastā «Lūļāku» mājās, kur saimniekoja viņa vecāki. 1932. gadā Roberts uzsāka mācības Malnavas lauksaimniecības vidusskolā, kuru beidza 1937. gadā. Skolabiedri viņu atcerējās kā ļoti nacionāli noskaņotu, dzīvespriecīgu cilvēku ar labām organizatora un vadītāja spējām. Roberts aktīvi darbojās organizācijā «Latvijas Vanagi», bet no 1938. gada rudens līdz 1940. gada pavasarim dienēja Latvijas armijas 7. Siguldas kājnieku pulkā, vēlāk autotanku pulkā, kur bija tanketes komandieris. Ieguva leitnanta dienesta pakāpi.

Vācu okupācijas laikā viņš saimniekoja sava tēva mājās, strādāja par cukurbiešu inspektoru Jēkabpils apriņķī un bija arī Latvju jaunatnes organizācijas Jēkabpils apriņķa nodaļas vadītājs.

1944. gada 13. martā Robertu iesauca leģionā, kur viņš kā virsnieks nonāca 15. latviešu SS grenadieru apmācību un papildinājuma brigādes 1. štāba rotā. «Izdarīgs un enerģisks virsnieks un uzticīgs latvietis,» tā par Robertu Rubeni rakstījis ģenerāļa Kureļa grupas štāba vienības dienasgrāmātā.

Zemnīca vecajā vietā

Andrejs Keizars stāsta, kā kopā ar saviem domubiedriem vienu vasaru strādājuši, lai atjaunotu bunkuru — tā viņš sauc no guļbaļķiem meža vidū būvēto zemnīcu. Tā kā Rubeņa vadībā cīnījās pāri par 600 vīru, apmetne bijusi liela, ar daudzām zemnīcām un pat aresta vietu, kur tika izvietoti sodītie kaujinieki. Disciplīna vienībā bijusi stingra, balstījusies uz komandiera personību. Vīri — ļoti pieredzējuši. Droši vien tāpēc cīņās ar vāciešiem kritušo proporcijas bijušas 1 : 5 Rubeņa vīru labā.

Lielu atbalstu Robertam sniedzis arī viņa brālis Jānis, kurš vadījis atbalsta rotu, nodrošinājis ar municiju un ieročiem. Ekspējums rubeniešiem tolaik bijis pat krietni labāks nekā vācu armijas daļām.

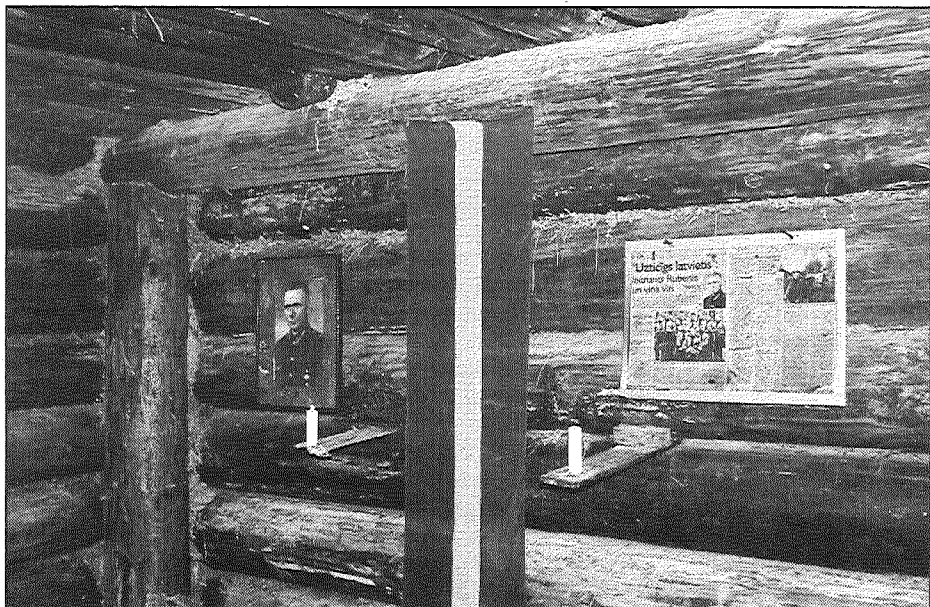
«Pagājušā gada 14. novembrī šis mežs bija ļaužu pilns,» saka Andrejs Keizars, «ap 300 cilvēku, arī pūtēju orķestris un zupas katli uz uguns-kura. Tad mēs arī parādījām sabiedrībai atjaunoto zemnīcu. Tā uzbūvēta tieši tajā pašā vietā, kur to bija rakuši un būvējuši Rubeņa vīri.» Vēsturnieks ver durvis un aicina mūs tumšajā telpā. Lūk, stūra balsts, viņš rāda satrunējušu baļķēnu. Tas nozīmē, ka zemnīca patiešām uzcelta savā vecajā vietā. Ņēmuši nost zemes slāņus vienu pēc otra, darbojušies ar metāla meklētājiem un atraduši gan ieroču detaļas, gan šādas tādas agrākās zemnīcas metāla konstrukcijas. Talsu rajonā dzīvojošie vecie nacionālie partizāni, kuri paši zemnīcas būvējuši, snieguši konsultācijas un galarezultātā atzinuši, kas viss ir ļoti tuvu patiesībai. «Vienīgi šim bunkuram būs daudz garāks mūžs, jo guļbaļķus esam piesūcinājuši ar speciālam vielām, kas aizkavē koksnes bojāšanos. Pietiks ko redzēt gan šai, gan vēl nākamajai paaudzei,» teic Andrejs Keizars.

Pagātnes kriksīši

Roberta Rubeņa muzeja telpas atrodas Ugālē. Arī tur ir ko redzēt, lasīt un pārdomāt. «Pavisam nesen, pāris desmitus gadu atpakaļ, mūsu varoņi bija ar sarkanām zvaigznēm pie cepurēm. Citi varbūt

● Diplomēts vēsturnieks, kurš ieguvis arī augstāko tehnisko un ekonomisko izglītību, Andrejs Keizars ir aizrautīgs stāstītājs. Attēlā viņš redzams pie rekonstruētās Roberta Rubeņa kaujinieku zemnīcas.

● Zemnīcas iekšpusē redzamais ir maksimāli tuvu īstenībai, to atzinuši arī kādreizējie nacionālie partizāni.

● Roberta Rubeņa muzeja ekspozīcijā redzams telpu iekārtojums un izstādīti materiāli, kas stāsta ne tikai par kaujinieku vienības gaitām, bet arī kara laika notikumiem ārzemēs, kur emigrējušie Latvijas politikas un dažādu nozaru darbinieki cerēja un darīja visu, lai varētu atgriezties brīvā valstī. Toreiz viņiem tas neizdevās. Foto: A.Šņepsts

domā, ka varoņi ir ar kāskrustiem uz zīmotnēm. Taču patiesībā mūsu varoņi ir pavisam citi, kuri ilgus gadus bijuši nepelnīti aizmirsti. Tie ir šie vīri, kuri leja savas asinis nevis par vācu vai padomju kundzību, bet par savu dzimteni, par Latviju. Tie, kuri, svešumā būdami, cerēja uz brīvu un nacionālu Latviju,» rādot muzeja telpās

izstādītās ekspozīcijas, teic Andrejs Keizars.

Viņš domā, ka vēsturi nevajag politizēt, bet savākt notikumus pa kriksītiem vien un savā reizē atcerēties visus kritušos. Tad nebūšot arī problēmu ar tādu datumu atzīmēšanu ka 16. marts vai 9. maijs.

L.Kirillova

DAUGAVPILS

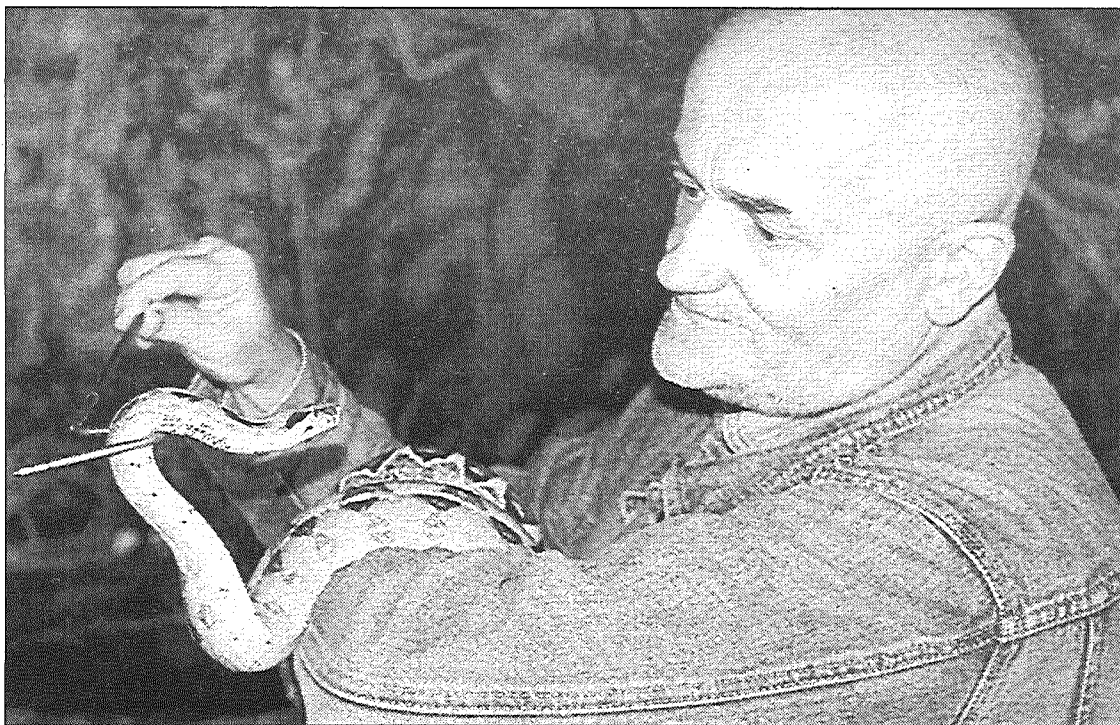
Piesardzība — labākā aizsardzība pret čūskas kodumu

Latgales zoodārza darbiniekiem ik nedēļu piezvana pāris satraukti Daugavpils iedzīvotāji, kuri savā pagalmā vai kaut kur pilsētā manījuši čūsku. Vairākumā gadījumu saceltās trauksmes vaininieki ir parastie zalkši, taču pāris reizes neaicinātās viesņas bijušas odzes.

Latvijā mīt tikai trīs sugu čūskas un viena bezkāju ķirzaka, turklāt indīga ir tikai odze. Mūšpusē to viegli pazīt pēc raksturīgās zigzagveida svītras uz muguras. Ja esat tādu ieraudzījuši — neaiztieciat! Visaktīvākās odzes ir pavasarī, pārošanās laikā.

Bīstamo čūsku var noteikt arī ar izslēgšanas paņēmieni. Piemēram, ja čūskai uz galvas ir dzeltenī vai balti plankumi, tas ir zalktis, no kura nav jābaidās. Ja čūskai nav nekādu «atšķirības zīmju», jūs esat sastapuši aizsargājamo gludeno čūsku. Tomēr visvairāk mātīcīgu baiļu dēļ cieš nevis čūska, bet ķirzaka. Tieši bezkāju ķirzaku cilvēki visbiežāk uzskata par čūsku un izrīkojas ar to diezgan nežēlīgi. Tuvāk apskatot, to var diezgan viegli atšķirt no gludenās čūskas. Pirmkārt, tā ir mazkustīga un pārvietojas ļoti neveikli, otrkārt, čūskām ir kakls, savukārt bezkāju ķirzakas galva nemanāmi pāriet ķermeņi. Bezkāju ķirzaka ir pelēkā vai sarkanbrūnā krāsā. No tās nav jābaidās, jo daudz bezkāju ķirzaku mīt mums blakus — pilsētas mežaparkos.

«Šogad mums daudz biežāk zvana par redzētām čūskām. Taču tas nenozīmē, ka to kļuvis vairāk. Iespējams, cilvēki ar tām

● Mihails Pupiņš, izmantojot zalkti, rāda čūsku ķeršanas paņēmienus.

biežāk sastopas. To izplatības iemesls var būt lauksaimniecības stāvoklis Latvijā. Aramzemes paliek mazāk, platības aizaug un pārpurvojas. Meliorācijas kanālu sistēmas ir aizdambējušas bebrī. Tāpēc tagad teritorijas, kuras agrāk tika apstrādātas, kļūst par piemērotiem biotopiem čūskām. Tāpēc tās tik ļoti pietuvojušas pilsētai. Viens no iemesliem var būt indīgo ķimikāliju izmantošanas samazināšanās, kā rezultātā palielinājusies barības bāze — kukaiņu un peļu populācija. Iespējams, pie visa vainīga globālā sasilšana. Nelielu temperatūras paaugstināšanos cilvēks nesajūtis, bet čūskas šādos apstākļos veiksmīgi pārzīvo. Taču kaut ko droši

apgalvot var tikai pēc čūsku populācijas rūpīgas novērošanas un izpētes,» teica zoodārza direktors Mihails Pupiņš.

Pašlaik čūskas var sastapt it visur. Visbiežāk tas iespējams pļāvās, krūmājos, parkos un mežmalās, taču izņēmums nav arī pilsētas centrs, autostāvieta, parki, māju kāpņu telpas un pat dzīvokļi.

«Pilsētas robežās jautrākais gadījums bija šāds. Sieviete savas privātmājas pagalmā ieraudzīja čūsku. Tiesa, pirmais to pamānīja kaķis, kurš draudīgi šņāca un skrāidīja ap rāpuli. Mēs pa telefonu viņai jautājām: «Vai čūskai uz galvas ir plankumi?» Saņēmuši apstiprinošu atbildi,

nomierinājām sievieti, sakot, ka viņas pagalmā ierāpojis zalktis, kurš neko sliktu nenodarījis. Šajā situācijā vienīgais cietējs bija kaķis, kuram atņēma rotaļlietu,» pastāstīja Mihails Pupiņš.

Taču notiek arī citādi. Reiz piezvanīja vīrietis un paziņoja, ka savā pagalmā atradis brūnu čūsku (spriežot pēc apraksta, tā varēja būt gludena čūska). Zoodārza darbinieki ieteica to neaiztikt, jo čūska nav bīstama. Pēc kāda laika vīrietis piezvanīja vēlreiz un paziņoja, ka čūska esot nosista, to izdarījis pārbiedēta sieva. Atbraukušie speciālisti ieraudzīja, ka ar lāpstu sacirsts parastais zalktis.

Braucot atpūsties pie dabas vai

palaižot bērnu pastaigāties vienu pašu, pastāstiet viņam par čūskām. Nevajag iet tām klāt, bet aiztikt vai sist — aizliegts. Tāpēc, ja bērns ieraudzījis čūsku, viņam par to jābrīdina citi bērni un obligāti jāpasaka vecākiem.

Ja esat izbrazkuši ārpus pilsētas, telts vai grila uzstādīšanai izvēlieties laukumu, kur nav nokritušu koku, akmens kaudžu vai labi redzamu alu. Zigzagveidīgi izstaigājiet laukumu, sev priekšā ar koku pārbaudot, vai kāds šo vietu nav aizņēmis pirms jums. Ja sastopat čūsku, labāk dodieties uz citu vietu.

«Ja esat redzējuši čūsku pilsētā, obligāti piezvaniet mums vai glābšanas dienestam. Galvenais ir neatstāt to bez uzraudzības un nezaudēt vizuālo kontaktu. Tad to varēs viegli atrast. Reiz ķērām čūsku kādā mājā. Iepriekš tā jau bija krieti nobiedēta, tāpēc pie pirmās iespējas ielida ģipškartona sienas spraugā,» pastāstīja Mihails Pupiņš.

Savukārt, ja iekodusi odze, nevajag izmantot tautas līdzekļus, piemēram, izdzert vienā rāvienā puslitru degvīna, apsiet ar sarkanu lentīti koduma vietu, vai apbērt rētu ar zemi. Odze nav tik bīstama, lai dzīvības glābšanai vajadzētu rīkoties nekavējoties. Piezvaniet glābšanas dienestam un izsauciet ātro palīdzību, kuru gaidot, centieties nekustēties un dzert vairāk ūdens. Uzreiz pēc koduma var izskalot rētu vai pamēģināt izspiest no tās asinis kopā ar indi.

«Ievērojot vienkāršus piesardzības pasākumus, čūska jums neiekodīs,» apgalvoja zoodārza direktors.

«Latgales Laiks»

MADONA

Tic mūžizglītībai un Dieva mīlestībai

Aivars Līrums savu kolekciju dārzu veido jau kopš 1982. gada. Šo 29 gadu laikā ir ieaudzēti vairāk nekā 550 koku paveidi un dažādi ārstniecības augi. Katrs augs tiek aprūpēts ar mīlestību, un saimnieks par katru var pastāstīt — gan tā izcelsmi, gan labākās īpašības. Tāpat kā kolekcijas dārzs tiek nemitīgi papildināts ar jauniem augiem, papildinātas tiek arī no vecmāmiņas un Bulduru tehnikumā gūtās zināšanas.

Par savu kolekciju pats īpašnieks saka, ka tā ir dažādu pasaules reģionu augu ieaudzēšana Latvijas savvaļas vidē, šo augu kopšanā neizmantojot minerālmēsļus vai kādu īpašu kopšanu. Viss notiek dabiski, un tie augi, kas spēj izdzīvot, arī izdzīvo. Aivars Līrums stāsta: — Ja Dievs būs lēmis augam augt šajā zemē, tas arī augs, ja ne, tad nekādas metodes nepalīdzēs.

Kolekcionārs lepojas ar daudzajiem augiem, kurus ir izdevies ieaudzēt, — dažādu veidu liānas, riekstkoku, sarkano ozolu, bambusus, melnalksni, gan

mūžzaļos, gan vasarzaļos rododendrus, Mandžūrijas liepu, meža septiņvirī, zeltgalvīti, ūdensrozes, ciprese, efejas, pundureglītes, ives, raiblapu ievu, dažādus ārstniecības augus — piparmētras, dzelteno un balto panātri, meža vijolīti, anīsu, salviju, ceriņus, mārsilu un citus. Diemžēl ir arī augi, kas nav ieauguši, kā viens no tiem tiek minēts kazaku kadiķis, kas nepaspēja iesakņoties, stādīts pagājušajā rudenī. Šajā dārzā augi lielākoties tiek audzēti paša īpašnieka priekam un kā ārstniecības augi dažādām tējām.

Viens no lielākajiem lepnumiem dārzā ir 25 gadus vecā Lonsa ciprese, kas ir garākā Latvijas ziemeļaustrumu reģionā.

Sis savvaļas dendrārijs ir iekopts «Latvijas valsts mežu» teritorijā, ar ko noslēgta vienošanās, kas tiek arī godam pildīta. Aivars Līrums šo zemi kopj un apstāda, lai arī nākamajam paaudzēm paliek eksotiskie augi. Par iespēju veidot kolekcijas dārzu viņš pateicas Edgaram Šmaukstelim un mežniecības vadībai.

Aivara Līruma pēdējo gadu

● Aivars Līrums par velti dala ne tikai tējaszāles, bet arī augu stādus, ja kādam ir vēlšanās.

atklāsmē ir, ka neko dzīvē nevajag darīt ar naidu un vislabāk pret skaudību, naidu un citām negatīvajām īpašībām spēj palīdzēt Dievs. Nekādi augi un koki ne-

spēj tās atvairīt. Viņš arī uzsver: — Vienmēr vajag atcerēties, ka materiālās lietas nav nekādas vērtības. Viss vērtīgais ir garīgs, ja pieturas pie tā, tad visas lietas

dzīvē notiek dabiski un bez lielas piepūles. Dzīvojot pēc šāda principa, dzīve liekas patīkamāka un vienkāršāka.

«Stars»

Rožkalnos bijušais strādnieks apzaga savus saimniekus

5. jūnija pēcpusdienā Vārkavas novada Rožkalnu pagastā kādas mājas saimnieki konstatēja, ka viņu prombūtnes laikā no mājas nozagti divi mobilie telefoni, automašīnas atslēga un aizdzīta arī automašīna VW Passat.

Ipašniekiem radās pamatotas aizdomas, ka zādzībā varētu būt vainojams viņu bijušais strādnieks, tāpēc viņi uzreiz sāka šo vīru meklēt, iesaistot arī savus paziņas, kuri dien robežsardzē. Aizdomas apstiprinājās tās pašas dienas vakarā ap pulksten 22.30, kad Vārkavas pagasta Ančkinos tika atrasta nozagtā automašīna, kuru vadīja meklētais un manāmi iereibušais 1963. gadā dzimušais vīrietis.

Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka aizdomās turētais, zinot, kad saimnieku parasti nav mājās un kur tiek glabātas automašīnas atslēgas, izdarījis šo zādzību. Ar nozagto auto viņš bija devies pēc alkohola.

Tagad vīrietim būs jāatbild ne tikai par zādzību no mājas un automašīnas zādzību, bet arī par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā un bez noteiktā kārtībā iegūtām vadītāja tiesībām.

Zināms, ka šo vīrieti par līdzīgiem noziedzīgiem nodarījumiem meklēšanā bija izsludinājis arī Ogres policija. Turpinās izmeklēšana.

CSDD INFORMĀCIJA

Precizēs velosipēdu vadītāju pienākumus ceļu satiksmē

Satiksmes ministrija (SM) un VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (CSDD) izstrādājis grozījumus Ceļu satiksmes noteikumos, kas pilnveidos regulējumu attiecībā uz velosipēdu vadītājiem, informē SM Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Ilze Eida.

Iecerēts atļaut velosipēdu vadītājiem šķērsot regulējamās gājēju pārejas braukšus, turklāt tādā ātrumā, kas nepārsniedz gājēju pārvietošanās ātrumu. Pašlaik Ceļu satiksmes noteikumi paredz, ka velosipēdu vadītāji "zebru" drīkst šķērsot tikai ejot kājām. Braukšus šķērsot neregulējamās gājēju pārejas nedrīkstēs (tas nav atļauts arī pašlaik). Ja šādi grozījumi noteikumos tiks pieņemti, norma par gājēju-pāreju šķērsošanu gājēju pārvietošanās ātrumā attieksies arī uz personām, kas pārvietojas ar skrituļslidām, skrituļdēļiem u.tml. sporta vai atpūtas inventāru.

Noteikumos būs paredzēti arī, ka velosipēdu vadītājiem, braucot pa ietvi, jāpārvietojas tādā ātrumā, kas neapdraud satiksmes drošību.

Attiecībā uz velosipēdu vadītāju redzamību plānots papildināt noteikumus ar normu, ka, braucot diennakts tumšajā laikā vai nepietiekamas redzamības ap-

stākļos, velosipēda vadītājam jābūt tērptam apģērbā ar gaismu atstarojošiem elementiem. Pašlaik noteiktas prasības tikai velosipēda redzamībai.

Ja valdība atbalstīs grozījumus, tad turpmāk ar velosipēdu varēs pārvadāt pasažierus, taču tikai tādā gadījumā, ja šis transportlīdzeklis būs izgatavots speciāli tādām nolūkam. Tādējādi atrisinātos jautājums par tā sauktajām velorikšām, kas vasaras sezonā kā pārvietošanās līdzeklis lielākoties tiek izmantots Rīgā. Šādu velosipēdu lietošanas nosacījumi un kustības maršruti būtu jānosaka attiecīgajai pašvaldībai.

Plānots, ka specializētē tūrisma transportlīdzekļi nākotnē varētu braukt ne tikai pa ielu, bet arī pa gājēju ceļu, velosipēdu ceļu, kā arī gājēju un velosipēdu ceļu, izņemot ietves.

Ar grozījumiem tiks noteikts arī jauns pienākums gājējiem — ne tikai ārpus apdzīvotām vietām jāpārvietojas pretim transportlīdzekļu braukšanas virzienam, bet tas būs jādara arī apdzīvotās vietās neapgaismotās ceļa posmos.

Šie grozījumi Ceļu satiksmes noteikumos izsludināti 19. maija Valsts sekretāru sanāksmē. Lai tie stātos spēkā, vēl jāgūst valdības atbalsts. Ar visu noteikumu grozījumu tekstu var iepazīties Ministru kabineta mājaslapā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Preiļu iecirkņa statistika

No 3. līdz 9. jūnijam Preiļu iecirkņa teritorijā reģistrēti 37 notikumi, par kuriem uzsākti seši kriminālprocesi. Sastādīti 122 administratīvie protokoli, tajā skaitā viens protokols par siko huligānismu, 13 — par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Par nelegālu alkoholisko dzērienu un spirta iegādāšanos un glabāšanu administratīvi sodītas divas personas.

Ar akcīzes nodokli apliekamo preču tirdzniecības, glabāšanas un realizācijas noteikumu ievērošanas jomā veikti divi profilaktiskie reidi. To rezultātā sastādīti divi administratīvie protokoli un izņemti 7,55 litri nelegālā alkohola.

Nedēļas laikā iecirkņa teritorijā reģistrēti četri ceļu satiksmes negadījumi, kuros cilvēki nav cietuši. Par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem sastādīti 100 protokoli, tajā skaitā septiņi protokoli gājējiem, bet diviem autovadītājiem un trīs velosipēdistiem — par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā.

Riebiņietis pārkāpa ieroču glabāšanas noteikumus

27. maijā policijas darbinieki konstatēja, ka Riebiņu novadā kāds 1962. gadā dzimis vīrietis pārkāpis šaujamo ieroču glabāšanas noteikumus — ieroci viņš glabāja ārpus seifa.

Par konstatēto pārkāpumu sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, vainīgajam būs jāmaksā naudas sods.

Sodīs iereibušo velosipēdistu un dzērušo šoferi

27. maijā Preiļos kāds 1954. gadā dzimis vīrietis brauca ar velosipēdu pa Aglonas ielu, būdams alkohola reibumā. Pārbaudes laikā tika konstatēts, ka organismā ir 1,20 promiles alkohola. Par šo pārkāpumu tika sastādīts administratīvais protokols.

Dienu vēlāk, 28. maijā, Līvānos kāds 1957. gadā dzimis automašīnas Audi 80 vadītājs tika apturēts Stacijas ielā, vadot transportlīdzekli alkohola reibumā. Pārbaudes laikā policisti viņa organismā konstatēja 2,11 promiles lielu reibumu. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Līvānu novadā konstatētas zādzības

1. jūnijā Līvānu novada Rudzātu pagastā no kādas mājas pagalma nozagts rulonu iekrāvēja satvērējmehanisms ar cilindru. Saimniekam nodarīts materiālais zaudējums aptuveni 650 latu apmērā. Policija noskaidro zādzības apstākļus.

Tajā pašā dienā Līvānos no kādas mājas piebūves nozagtas transformējamās metāla kāpnes. Šajā reizē zagļu nodarītais zaudējums ir aptuveni 75 latu. Policija skaidro notikušā apstākļus.

Paņēma automašīnas numura zīmi

5. jūnijā Līvānos, Lāčplēša ielā, daudzdzīvokļu mājas pagalmā automašīnas VW Passat Variant īpašnieks konstatēja, ka viņa spēkratam nezināmas personas noņēmušas un aiznesušas priekšējo numura zīmi. Policija skaidro notikušā apstākļus.

Kriminālbildība par braukšanu reibumā un bez tiesībām

5. jūnija vakarā ap pulksten 22.30 policijas darbinieki Vārkavas novada Vārkavas pagastā aizturēja kādu 1963. gadā dzimušu vīrieti, kurš bija sēdies pie automašīnas VW Passat stūres bez noteiktā kārtībā iegūtām autovadītāja tiesībām un alkohola reibumā. Pārbaudes laikā vīrieša organismā tika konstatēti 1,56 promilēs liels reibums. Turpinās izmeklēšana, bet braucējam draud kriminālbildība.

Brauca smagā dzērumā

4. jūnija vakarā ap pulksten 19.40 policijas darbinieki Līvānu novada Jersikas pagasta teritorijā ceļa Rīga — Daugavpils 190. kilometrā aizturēja kādu 1964. gadā dzimušu vīrieti, kurš vadīja automašīnu Ford Mondeo, būdams alkohola reibumā un bez noteiktā kārtībā iegūtām autovadītāja tiesībām. Satraucošs ir fakts, ka vīrietis brauca pilnīgā autopilotā, jo pārbaudes laikā viņa organismā tika konstatēti 3,40 promiles liels reibums.

Turpinās izmeklēšana, bet ir skaidrs, ka vīrietim draud kriminālbildība.

Piekāva pudelesbrāli un atstāja plāvā nomirt

28. maijā Daugavpils nomalē, metrus 50 no ceļa Daugavpils — Silene, plāvā tika atrasts 1981. gadā dzimuša vīrieša liķis. Tā kā uz ķermeņa tika konstatēti miesas bojājumi, policijas darbiniekiem bija pamats uzskatīt, ka viņš gājis bojā vardarbības rezultātā. Nekavējoties tika uzsākta izmeklēšana un uz aizdomu pamata aizturēti trīs vīrieši.

Izmeklēšanas gaitā kriminālpolicijas darbinieki noskaidroja, ka 28. maija pievakarē 1981. gadā dzimušais vīrietis Grīvā pie kāda paziņas vairāku cilvēku kompānijā lietoja alkoholu. Vīrietis guva miesas bojājumus, kad viņu strīda laikā piekāva mājas saimnieks — 1974. gadā dzimis vīrietis. Tāpat izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka piekautais bezsamaņas stāvoklī uz plāvu bija aizvests kādas automašīnas bagāžniekā. Kad kompānija tika vaļā no piekautā un sakopa notikuma vietu, dzīres turpinājās.

Turpinās izmeklēšana pēc Krimināllikuma 125. panta 3. daļas — par tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, kas vainīgā neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušā nāvei. 3. jūnijā 1974. gadā dzimušajam mājas saimniekam, kurš nodarīja miesas bojājumus, tika piemērots apcietinājums. Pārējām notikumos iesaistītajām personām piemēroti arī brīvības atņemšanu nesaišīti drošības līdzekļi.

Divi cilvēki guvuši apdegumus

4. jūnija pēcpusdienā policija no slimnīcas saņēma informāciju par to, ka ap pulksten 14.00 medicīnas iestādē no Daugavpils novada Demeņes pagasta nogādāts kāds piecpadsmitgadīgs jauniešs, kurš guvis ķermeņa apdegumus, sprāgstot degvielas tvertnei.

Savukārt 5. jūnija agrā rītā slimnīcā no Daugavpils novada Demeņes pagasta Jānuciema tika nogādāta 1956. gadā dzimusi sieviete, kura bija guvusi ķermeņa apdegumus, virtuvē eksplodējot gāzes balonam. Policija turpina skaidrot abu negadījumu apstākļus.

Ludzas pusē zog teltis, kastroļus, naudu un kartupeļus

30. maijā rītā konstatēts, ka Ciblas novada Zvirgzdenes pagastā no noliktavas nozagtas četras teltis un vairāki kastroļi. Zādzībā vainojamas trīs nepilngadīgas un viena pilngadīga persona.

Tajā pašā dienā Kārsavas novada Salnavas pagastā no privātmājas saimnieka prombūtnes laikā nozagta viņa pase un nauda — 40 latu.

31. maijā Ludzas novada Pildas pagastā no daudzdzīvokļu mājas pagrābtelpas nozagti septiņi maisi ar kartupeļiem (apmēram 280 kilogrami) un dažas burciņas ar ievārijumu.

1. jūnijā Ludzas novada Pureņu pagastā no saimniecības ēkas nozagtas tur glabātās dzelzceļa slīdes. Policijas darbinieki rīkojās operatīvi un drīz Rēzeknē kādā metāla uzpirkšanas punktā aizturēja 1984. gadā dzimušu vīrieti brīdi, kad viņš gribēja nodot nozagto mantu.

2. jūnijā Ludzā kādā veikalā apmeklētājam tika nozagts maks ar naudu — 356 latiem.

3. jūnijā policija tika saņemts ziņojums, ka Ludzas novada Istras pagastā no lauka nozagti četri stropi ar visām bitēm. Policija sākusi pārbaudi.

Ganībās nošauts bullis

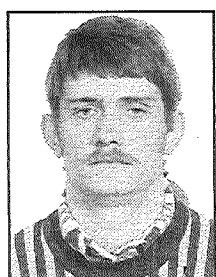
3. jūnija rītā Ciblas novada Zvirgzdenes pagastā kādā saimnieka acīm pavērās visai bēdīga aina. Ganībās bija nošauts viņam piederošais bullis. Dzīvnieka īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums aptuveni 250 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess.

Strīdu izšķīra ar nazi

5. jūnija vakarā policija saņēma informāciju par to, ka kādā dzīvoklī Daugavpili, Saurajā ielā, nodurts 1953. gadā dzimis vīrietis. Izmeklēšanā policijas darbinieki noskaidroja, ka vīrieti sadzīves strīda laikā sadūrusi 1953. gadā dzimusi sieviete. Zināms, ka konflikta laikā abi strīdnieki bijuši alkohola reibumā. Uzsākts kriminālprocess.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

POLICIJA MEKLĒ

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirknis informē, ka turpina meklēt bezvēsts pazudušo **Ilmāru Garkalnu**. Vīrietis, kurš pazudis 2010. gada oktobrī, dzimis 1976. gadā, dzīvo Preiļu novada Aizkalnes pagastā.

Ilmāra Garkalna pazīmes: augums — 185 centimetri, kalsnēja miesas uzbūve, tumši pelēki vidēji gari mati. Bija ģērbies: mākslīgas ādas brūnas krāsas virsjakā, zilās džinsu biksēs un melnās kurtēs.

Ja jūsu rīcībā ir jebkāda informācija par I. Garkalna atrašanās vietu, policija lūdz ziņot pa tālruniem **65302802, 02 110** vai griezties tuvākajā policijas iestādē.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Saraksts ar 10 Zemes brīnumiem, kuru drīz vairs nebūs

Tūrisma portāls «Budget Trave» izveidojis sarakstu ar desmit Zemes brīnumiem, kuri var pazust līdz 2030. gadam. Šo objektu neizbēgamā nāve pievilinās arvien lielāku tūristu skaitu, kuri vēlēšies redzēt to, kā drīz vairs nebūs.

Belizas barjerrifs. Tas jau nopietni ir cietis dabas katastrofā 1998. gadā, zaudējot daudzus korāļus. Rifa ietilpstošie korāļi joprojām ir apdraudēti. Iemesls — globālā sasilšana. Tāpat pie vainas ir arī cilvēku darbība.

Kongo upes baseins. Tas ir otrs pēc platības lielākais džungļu masīvs. Līdz 2040. gadam neefektīvu aizsardzības pasākumu dēļ divas trešdaļas unikālās floras un faunas vienkārši pazudīs. Šie meži regulāri tiek izcirsti, lai tur varētu ierīkot ganības, laukus un šahtas. Mazāka džungļu platība vairs nevar uzņemt tik daudz ogļskābās gāzes, tāpēc samazinās nokrišņu daudzums un līdz ar to mainās arī klimats.

Nāves jūra. Pēdējo četru desmitgažu laikā tās platība samazinājusies trīs reizes. Šī jūra kļuvusi seklāka, savukārt bijušās pludmales atrodas pusotra kilometra attālumā no krasta līnijas. Nāves jūrā ieplūst tikai Jordānas upe, no kuras apkārtnē valstis ņem arvien vairāk ūdens. Tā rezultātā pēc 50 gadiem Nāves jūras vairs nebūs. Tāpat kosmētikas ražotāji arvien iztukšo Nāves jūras minerālu krājumus.

Evergleidas nacionālais parks ASV, Floridas štātā. Purvi aizņem lielāko daļu no šī parka teritorijas, tos piesārņo apkārt esošās fermas. 60% vietējā apkārtnē izmantotajā ūdens cilvēki pumpē tieši no turienes. Parka teritorija kopš 1900. gada ir kļuvusi divreiz mazāka. Tāpat Evergleidas nacionālais parks ir vienīgā vieta, kur sastopama Floridas pantera, taču pēc 40 gadiem šī suga var vienkārši izzust, tāpat kā izzudis 20 citas šī parka dzīvnieku sugas.

Maldīvu salas. Ja globālā sasilšana turpināsies, šīs salas, kuras atrodas vien divus metrus virs jūras līmeņa, tiks appludinātas. 2008. gadā salu prezidents paziņoja, ka nāksies iegādāties zemi citās valstīs, galvenokārt Indijā, lai varētu izmītināt salas iedzīvotājus, kuriem būs jāpamet okeāna appludinātās mājas. 2009. gadā, lai uzsvērtu draudošās briesmas, prezidents valdības sēdi vadīja ūdenī.

Madagaskara. Ja neizdosies glābt mežus, tad pēc 35 gadiem tie tiks izcirsti pavisam. Izmiris arī to dzīvnieki. Tas nozīmē, ka var izmirt arī ārkārtīgi retās vai pat līdz šim neizpētītās dzīvnieku sugas.

Dienvidpols un Ziemeļpols. Globālā sasilšana var izraisīt 80% imperatorpingvīnu nāvi Antarktīdā, bet Arktikā var izzust baltie lāči. Kūstot polārajiem ledājiem, mirst veselības ekosistēmas, ieskaitot arī bārības ķēdes posmus. Paredzams, ka 20 — 40 gadu laikā Antarktīdā vairs neveidosies jauni ledus masīvi.

Tīģeru populācija. Vairāk nekā puse pasaules tīģeru dzīvo Indijā. Kopumā pasaulē palikuši 3200 tīģeri, bet vēl 1900. gadā Indijā vien tīģeru skaits sasniedza 100 tūkstošus. Tāpēc paredzams, ka pēc 12 gadiem tīģeri savvaļā izmiris pavisam. Ķīniešu tradicionālās medicīnas vajadzībām diennaktī vidēji tiek nogalināts viens tīģeris. Arī audzētavas nevar nodrošināt šo dzīvnieku saglabāšanu.

Tahuamanu džungļi Peru. Madre de Diosas provincē, iespējams, ir pēdējie sarkanā koka krājumi pasaulē. Nelikumīgās izciršanas dēļ koku skaits sarūk. Tāpat ASV aktīvi izpērk šos kokus, jo no tiem var izgatavot mēbeles miljonu dolāru vērtībā. Šī reģiona vidi piesārņo tuvējā apkārtnē esošās zelta raktuves.

Jandzi upes baseins. Vērotāji, tajā skaitā Ķīnas oficiālie pārstāvji, jau atzinuši, ka šīs upes baseina florai un faunai draud iznīcība. Draudus veicina mežu izciršana, dambju būvēšana un mākslīgo ūdenstilpju veidošana.

Izmantoti interneta materiāli

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

2011. gada 2. jūlijā Malnavas koledža notiks absolventu salidojums.

e-pasts: malnavaskol@inbox.lv
mājas lapa: www.malnava.lv
tālr. 657-33274, faks 657-33100

Malnavas koledža 2011./2012. m. g. piedāvā apgūt izglītības un studiju programmas:
Lauksaimniecība, Grāmatvedība, Autotransports, Datorsistēmas.

Dokumentu iesniegšana pēc 9. klases no 13. jūnija līdz 29. jūlijam, pēc vidusskolas no 18. jūlija līdz 23. augustam.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29464321.

Ceļu distance paziņo, ka remonta darbu veikšanai tiks SLĒGTA:

● 17. jūnijā no plkst. 8.30 līdz plkst. 18.00 326. km dzelzceļa pārbrauktuve (autoceļa iecirknis A - 6 — Silavas — Robežnieki). Apbraukšana tiks veikta caur 327. km dzelzceļa pārbrauktuvi (autoceļa V754 Līvāni — Gavartiene — Steķi).

● 20. jūnijā no plkst. 9.00 līdz plkst. 17.00 327. km dzelzceļa pārbrauktuve (autoceļa V754 Līvāni — Gavartiene — Steķi). Apbraukšana tiks veikta caur 326. km dzelzceļa pārbrauktuvi (autoceļa iecirknis A - 6 — Silavas — Robežnieki).

Ceļu distance atvainojas par sagādātajām neērtībām.

www.vc4.lv
www.edk.lv

Š. g. 21. jūnijā, Dr. Ints Ūdris
SIA "Veselības centrs 4", BALTUAS
VĒNU KLINIKAS vadošais speciālists,
asinsvadu ķirurgs, flebologs,
pieņems **privātpoliklinikas telpās,**
Raiņa bulv. 7, Preiļos.
Konsultācija + kāju vēnu
sonogrāfija - Ls 25.
Pieraksts pa tālruni: **65324393.**

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124,
26604491.

Pasažieru ievēribai!

Ligo svētku brīvdienās ir noteiktas izmaiņas autobusu kustības sarakstos. Sikāka informācija pieejama Jēkabpils AP mājas lapā www.jekabpilsap.lv, Preiļu autoostā vai pa tālruni 65322000.
SIA "JĒKABPILS AUTOBUSU PARKS" pasažieru pārvadājumu daļa

Piektdien, 17. jūnijā, z/s "Mazputnēni" tirgos dažādas krāsas 4-6 mēn. jaunputnus, gadu vecas dējējvistas, dējējvistu cāļus (dējējvistu gaitrīši Ls 0,10), paaudzētus broileru cāļus, pīlēnus, zoslēnus, pērļu vistu cāļiņus. Līvānos 7.30; Rožupē 8.00; Rudzātos 8.20; Priekules 8.40; Sutros 9.10; Ančkinos 9.30; Vārkavā 9.50; Vecvārkavā 10.10; Pelēcos 10.40; Ārdavā 11.00; Aglonā 11.30; Rušonā 12.00; Aizkalnē 12.20; Preiļos 12.40; Riebiņos 13.10; Stabulniekos 13.30; Galēnos 13.50. Mob.tel. 29219051.

Pārdod

garāžu Preiļos, Celtnieku ielas rajonā. Cena pēc vienošanās. Tālr. 29843047.
VW GOLF 3, 1,9, TDI, universal, 1994.g. Tālr. 26255299;
govī Rušonas pagastā. Tālr. 25559141.

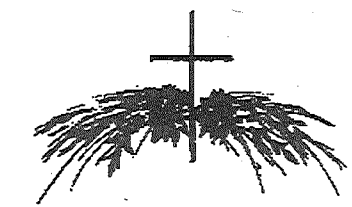
Pērk metāllūžņus.

Tālr. 20056006.

Pērk visa veida meža

ipašumus.

Tālr. 26388944

Mūžības nama logos

Svecīti aizdedzini,
Māt, lai jūtu — tur augšā
Tu manu ceļu zini.

Skumju brīdī esam kopā
ar Juri Vaivodu,
no MĀTES atvadoties.

SIA "Agrofirma "Turība""
kolektīvs

Tēva mūžs ir bērnu mūžos pārkalts,
Tēva mūžs nu viņos tālāk zied.

Skumju brīdī esam kopā ar
Silviju Brici, TĒTI aizsaulē
aizvadot.

"Talderi"

Kaut nekad vairs neatnāksi
Savā sētā ciemoties,
Tiem, kas tevi mīļējuši,
Tava gaisma līdzī ies.

Klusa un patiesa līdzjūtība
Nikolajam un Andrejam
Šukstiem, TĒVU un VECTĒVU
mūžībā aizvadot.

AAS BALTA kolēģi

Šonedēļ populārākie vārdi – Viktors un Justine

Kā rāda Pilsnības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā ledzīvotāju reģistra statistika, no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Viktors** (17 832), savukārt no sieviešu vārdiem — **Justine** (908).

Personvārds Viktors ārpus Rīgas un tās rajona visbiežāk ir sastopams Daugavpilī, savukārt Justine ir īpaši plaši izplatīts personvārds Kuldīgas apkaimē.

No šonedēļ kalendārā iekļautajiem vārdiem populāri ir arī vārdi **Artūrs** (12549), **Artis** (4222), **Ainārs** (3898), **Alberts** (2855) un **Nils** (1004). Savukārt visretāk Latvijā izplatīti tādi šonedēļ kalendārā iekļauti personvārdi kā **Zermēna** (11), **Baņuta** (16) un **Saivis** (16).

Vēl vārda dienu svin 653 **Jutas**, 428 **Zigfrīdi**, 217 **Saivas**, 210 **Tijas**, 128 **Vilijas**, 118 **Santi**, 52 **Senti**, 43 **Madi**, 38 **Viti** un 36 **Uvas**.

13.06.2011. – 19.06.2011. vārda dienas svin:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas raj.	Citur Latvijā
13.06.	ZIGFRĪDS	428	0	102	50	Liepājas raj. — 20
13.06.	AINĀRS	3898	1	775	393	Ogres raj. — 169
13.06.	UVA	36	0	14	7	Ogres raj. — 3
14.06.	TIJA	210	0	52	23	Ogres raj. — 11
14.06.	SAIVIS	16	0	0	0	Cēsu raj. — 3
14.06.	SAIVA	217	0	18	16	Valmieras raj. — 25
14.06.	SENTIS	52	0	4	2	Valkas raj. — 5
14.06.	SANTIS	118	1	10	9	Madonas raj. — 13
15.06.	BAŅUTA	16	0	6	2	Jūrmala — 2
15.06.	ZĒRMĒNA	11	0	6	0	
15.06.	VILĪJA	128	0	23	10	Jēkabpils — 10
15.06.	VITS	38	0	11	3	Jēkabpils raj. — 3
16.06.	JUSTĪNE	908	17	170	88	Kuldīgas raj. — 49
16.06.	JUTA	653	0	183	62	Talsu raj. — 31
17.06.	ARTŪRS	12549	54	3891	1246	Jelgava — 508
17.06.	ARTIS	4222	19	586	323	Cēsu raj. — 208
18.06.	ALBERTS	2855	15	768	218	Preiļu raj. — 116
18.06.	MADIS	43	0	10	5	Ogres raj. — 3
19.06.	VIKTORS	17832	10	6469	1264	Daugavpils — 1392
19.06.	NILS	1004	25	346	111	Ogres raj. — 46